

KERK EN STAGE

Maatschappelijke stage
in en rond de kerk

WERKBOEK

*In 7 stappen aan de slag
met maatschappelijke stage*

Inhoudsopgave

Inleiding	3
In zeven stappen aan de slag met maatschappelijke stage	4
Lees instructie	5
De rol van de contactpersonen Kerk en Stage	6

BIJEENKOMST 1: INFORMEREN EN INSPIREREN (STAP 1 EN 2)

Inleiding	3
Achtergrondinformatie	4
Programma	6
Draaiboek bijeenkomst 1	7
Materiaal	8

BIJEENKOMST 2: PRAKTISCHE VOORBEREIDING (STAP 3, 4 EN 5)

Inleiding	3
Achtergrondinformatie	4
Programma	8
Draaiboek bijeenkomst 2	9
Materiaal	10

BIJEENKOMST 3: MAATSCHAPPELIJKE STAGE IN UITVOERING (STAP 6 EN 7)

Inleiding	3
Achtergrondinformatie	4
Programma	6
Draaiboek bijeenkomst 3	7
Materiaal	8

Meer informatie

Workshops Eigenreijs

Colofon

Inleiding

Vanaf het schooljaar 2011/2012 is de maatschappelijke stage verplicht voor alle leerlingen die in het voortgezet onderwijs instromen. Gedurende hun schoolperiode moeten deze leerlingen 30 uur maatschappelijke stage doen.

Kerken: Een plek voor MaS- jongeren

Kerken hebben - als één van de grootste vrijwilligersorganisaties in Nederland - een enorm gevarieerd aanbod aan vrijwilligerswerk. Deze diversiteit aan werkzaamheden is belangrijk voor leerlingen. Uit evaluaties van de maatschappelijke stage (MaS) komt naar voren dat het voor de leerlingen belangrijk is om bij de keuze van een stageplaats te kunnen kiezen voor iets dat hun interesse heeft. De kerk, met haar gevarieerd aanbod, is dus een heel geschikte stageplaats voor leerlingen.

MaS: Kans voor kerken

Maatschappelijke stageplaatsen zijn belangrijk voor de jongeren: ze ervaren tijdens de maatschappelijke stage hoe leuk het is om iets voor een ander te doen.

Maar ook voor uw kerk of de vrijwilligersgroepen in of rond de kerk is de maatschappelijke stage een kans om jongeren kennis te laten maken met wat kerken allemaal doen. En ook een kans om een nieuwe groep vrijwilligers te bereiken en in te schakelen bij de vrijwilligerstaken, een groep die anders niet altijd even gemakkelijk bereikt wordt. Daarnaast brengen jongeren hun aanstekelijke enthousiasme in, hun creativiteit en hun kennis van het omgaan met nieuwe media. En bedenk, investeren in maatschappelijke stage levert u - nu en in de toekomst - enthousiaste vrijwilligers op!

Project Kerk en Stage

Het project Kerk en Stage wil de bekendheid met maatschappelijke stage onder de kerkelijke organisaties vergroten en vrijwilligersgroepen helpen bij het realiseren van maatschappelijke stageplaatsen.

Kerk en Stage is een initiatief van de Oecumenische Stichting voor Maatschappelijk Activeringswerk in Noord-Holland (OSMA). OSMA is een werkgroep van de provinciale Raad van Kerken Noord-Holland. De activiteiten zijn gestart in het voorjaar van 2009 en zullen tenminste doorlopen tot het voorjaar van 2012. Om op de hoogte te blijven kunt u kijken op www.kerkenstage.nl. Al het ondersteunende materiaal dat gedurende het project Kerk en Stage is ontwikkeld vindt u terug in het voor u liggende werkboek.

Voor wie is dit werkboek

Het werkboek is gemaakt voor sleutelfiguren en gangmakers in kerkelijke organisaties die het voortouw willen nemen in het organiseren en stimuleren van maatschappelijke stages in hun organisatie. Hierbij kan gedacht worden aan kerkelijke werkers, predikanten, pastores en vrijwillig kader van alle kerken die aangesloten zijn bij de Raad van Kerken en daarbuiten. In het werkboek noemen we deze gangmakers: contactpersonen Kerk en Stage. Via de website Kerk en Stage kunt u in contact komen met andere contactpersonen Kerk en Stage in uw omgeving. De provinciale Raad van Kerken in Noord-Holland en OSMA hopen dat u deze kans niet laat liggen en dat u aan de slag gaat met MaS. Veel succes!

In zeven stappen aan de slag met maatschappelijke stage

Stap 1:

Informeren

Op www.kerkenstage.nl leest u actuele informatie, stagevoorbeelden en meer. U kunt ook contact opnemen met de andere contactpersonen van het project Kerk en Stage, u vindt hen onder de knop 'Contact'. Kijk ook op www.maatschappelijkestage.nl voor algemene informatie over maatschappelijke stage.

Stap 2:

Brainstorm

Met de maatschappelijke stage dient zich plotseling een hele nieuwe groep vrijwilligers aan: scholieren van 12 tot en met 17 jaar. MaS biedt u de mogelijkheid om nieuwe mensen mee te laten doen, om klussen te doen waar u maar steeds niet aan toekwam. En wellicht zelfs hele nieuwe activiteiten: een frisse wind door uw kerk!

Kerk en Stage biedt u de methode MaS Creatief. Daarmee denkt u creatief na over geschikte stageplaatsen voor de maatschappelijke stage in of rond uw kerk.

Stap 3:

Vacature en begeleiding

Uit stap twee gebruikt u de ideeën die het meest aansprekend zijn. Let ook op de uitvoerbaarheid. Gebruik daarbij de checklist die bij het werkboek zit. Schrijf de vacature uit. Een lege voorbeeldvacature vindt u in het materiaal bij bijeenkomst 2. Denk na over de begeleiding van de stagiaires. Voor advies hierover kunt u een beroep doen op ondersteuning door de contactpersonen Kerk en Stage of op de stagemakelaar van het Steunpunt Vrijwilligerswerk bij u in de buurt www.vrijwilligerswerk.nl.

Stap 4:

Werven van leerlingen

Maak aan jongeren kenbaar dat u maatschappelijke stageplaatsen biedt. Misschien lukt het om de vacature te vervullen via contact tussen kerk en school of met scholieren die u al kent. Mocht dit niet lukken dan kunt u uw vacature aanbieden bij het Steunpunt Vrijwilligerswerk bij u in de buurt. Zij zorgen dat de vacature bekend wordt bij de scholen en de leerlingen.

Stap 5:

Contact met Steunpunt Vrijwilligerswerk

De stagemakelaar in uw regio vervult een centrale rol bij de uitvoering van de maatschappelijke stage. De stagemakelaar heeft het overzicht van de vacatures in de regio én de leerlingen die een stage moeten doen. Ook koppelt de makelaar vraag en aanbod. Het overgrote deel van de stagemakelaars is in dienst van het Steunpunt Vrijwilligerswerk. Voor het Steunpunt bij u in de buurt zie www.vrijwilligerswerk.nl. Zij kunnen u informeren over de maatschappelijke stage in uw gemeente of regio. Voor de stagemakelaars in Noord-Holland kunt u ook kijken op www.kerkenstage.nl/contact/stagemakelaars.

Stap 6:

Uitvoeren van de stage

Aan de slag! Zorg dat u duidelijke afspraken heeft gemaakt. Daarvoor gebruikt u een stageovereenkomst. Een voorbeeld hiervan vindt u bij de materialen van bijeenkomst 2 en op www.kerkenstage.nl. Zorg voor een goede ontvangst en een duidelijke opdracht. Vergeet niet, tijdens en na de stage, uw waardering te laten blijken.

Stap 7:

Evalueren

Ga na afloop van de stage even met de leerling om de tafel om terug te kijken op hoe de stage verlopen is. Kijk ook als groep na afloop van de stage terug op de positieve dingen en de verbeterpunten. Bedenk samen oplossingen voor de knelpunten. Hopelijk komt u samen tot de conclusie: deze kans laten we niet meer lopen.

Leesinstructie

Het voor u liggende **Werkboek Kerk en Stage. In zeven stappen aan de slag met MaS** is bedoeld voor (potentiële) contactpersonen Kerk en Stage, sleutelfiguren en gangmakers in kerkelijke organisaties die het voortouw willen nemen in het organiseren en stimuleren van maatschappelijke stages in hun organisatie.

Het Werkboek is een **hulpmiddel bij de voorlichting** aan vrijwilligersgroepen in de kerkelijke organisaties.

Een eenmalige voorlichting blijkt vaak niet genoeg voor vrijwilligersgroepen om aan de slag gaan met maatschappelijke stages. Daarom hebben we voor contactpersonen Kerk en Stage een aanbod gemaakt van **3 bijeenkomsten** om de vrijwilligers voorlichting te geven.

U vindt per bijeenkomst:

- een inhoudsopgave
- achtergrondinformatie over het onderwerp
- een programma voor de bijeenkomst
- een voorbeeld draaiboek voor 2 uur
- materialen om te gebruiken of uit te delen

Bijeenkomst 1: informeren en inspireren

(stap 1 en stap 2)

Uitleg over maatschappelijke stage en Kerk en Stage.

Maatschappelijke stageplaatsen bedenken (op een creatieve manier).

Bijeenkomst 2: praktische voorbereiding

(stap 3, 4 en 5)

Keuze maken voor activiteiten.

Werken aan een vacaturetekst.

Afspraken maken over de werving van leerlingen.

Afspraken maken over de begeleiding van de leerlingen.

Wat verder nog ter tafel komt...

Bijeenkomst 3: maatschappelijke stage in uitvoering

(stap 7 en 8)

De knelpunten die de vrijwilligersgroepen tegenkomen bij de uitvoering van de stage worden besproken en er wordt een besluit genomen over de voortgang van de maatschappelijke stage.

Werkwijze

De bijeenkomsten bestaan altijd uit een stukje theorie en oefeningen. Er is veel ruimte voor het uitwisselen van ervaringen en het stellen van vragen.

Extra trainingen

Voor extra workshops over maatschappelijke stages kunt u een beroep doen op Eigenreij's trainingen en trajecten. U vindt de informatie hierover in het hoofdstuk *Meer informatie*.

De rol van de contactpersonen Kerk en Stage

Met contactpersonen Kerk en Stage bedoelen we sleutelfiguren en gangmakers op lokaal of regionaal niveau in en rond de kerken. Zij stimuleren, informeren en ondersteunen vrijwilligersgroepen bij het realiseren van maatschappelijke stageplaatsen. In de afgelopen jaren hebben gemeenteadviseurs, kerkelijk werkers, pastores, vrijwilligers, diakenen, jeugdleiders een ééndaagse training gevolgd om de voortrekkersrol te vervullen.

Taken die een contactpersoon Kerk en Stage kan vervullen zijn:

Stimuleren

- Bekendheid geven aan de maatschappelijke stage door het plaatsen van een artikel in het kerkblad.
- Organiseren van een bijeenkomst voor vrijwilligers en vrijwilligersgroepen over de maatschappelijke stage.

Informeren

- Geven van een korte presentatie over de maatschappelijke stage.
- Met behulp van de workshop MaS Creatief zoeken naar geschikte vrijwilligersklussen.
- Of: Kijk waar klussen blijven liggen die misschien geschikt zijn voor de maatschappelijke stage.

Ondersteunen

- Ondersteuning geven bij het maken van een vacature.
- Ondersteuning geven bij het vinden van een leerling.
- Contact leggen met de stagemakelaar van het Steunpunt Vrijwilligerswerk in de buurt.
- Toezien dat de afspraken worden vastgelegd in een stageovereenkomst.
- Vraagbaak voor vrijwilligersgroepen.
- Evalueren met de begeleiders en de vrijwilligersgroep(en) gedurende of na afloop van de stage.

De rol van contactpersoon Kerk en Stage hoeft niet altijd samen te vallen met degene die de stage begeleidt. De contactpersoon is op de achtergrond aanwezig om te helpen als er obstakels zijn en om de bijeenkomsten te begeleiden.

BIJEENKOMST 1

informereren en inspireren (stap 1 en 2)

Stap 1:

Informereren

Op www.kerkenstage.nl leest u actuele informatie, stagevoorbeelden en meer. U kunt ook contact opnemen met de contactpersonen van het project Kerk en Stage, u vindt hen onder de knop 'Contact'. Kijk ook op www.maatschappelijkestage.nl voor algemene informatie over maatschappelijke stage.

Stap 2:

Brainstorm

Met de maatschappelijke stage dient zich plotseling een hele nieuwe groep vrijwilligers aan: scholieren van 12 tot en met 17 jaar. MaS biedt u de mogelijkheid om nieuwe mensen mee te laten doen, om klussen te doen waar u maar steeds niet aan toekwam. En wellicht zelfs hele nieuwe activiteiten: een frisse wind door uw kerk!

Kerk en Stage biedt u de methode MaS Creatief. Daarmee denkt u creatief na over geschikte stageplaatsen voor de maatschappelijke stage in of rond uw kerk.

Inhoudsopgave bijeenkomst 1

Inleiding	3
Achtergrondinformatie	4
1. Maatschappelijke stage vanaf 2011-2012	4
2. Wat is maatschappelijke stage?	4
3. Uitgangspunten maatschappelijke stage	4
4. Er zijn verschillende vormen van maatschappelijke stages mogelijk	4
5. Wat maakt een stageplek een goede stageplek?	5
6. Sectoren voor maatschappelijke stages	5
7. Verschillen tussen maatschappelijke stage en beroepsstage	5
Programma	6
Draaiboek bijeenkomst 1	7
Materiaal	8

Inleiding

In de eerste bijeenkomst krijgen de deelnemers informatie over wat maatschappelijke stage is en wat het voor hun organisatie kan betekenen. We gaan aan de slag om op een creatieve manier activiteiten en plaatsen te bedenken voor de maatschappelijke stagiaires.

Doel van de eerste bijeenkomst

De deelnemers:

- weten wat maatschappelijke stage is en welke eisen er aan een stageplek gesteld worden;
- weten wat het voor hun organisatie kan betekenen;
- begrijpen dat een maatschappelijke stage een kans is voor zowel leerlingen als voor vrijwilligersgroepen in en rond de kerk;
- zien, binnen hun organisatie, mogelijkheden voor een maatschappelijke stageplek.

Achtergrondinformatie

1. Maatschappelijke stage vanaf 2011-2012

Vanaf 2011-2012 gelden er landelijke normen voor de maatschappelijke stage, waar iedere leerling en elke school aan moet voldoen.

- Alle leerlingen in het voortgezet onderwijs (praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo) zijn verplicht om een maatschappelijke stage te doen.
- De maatschappelijke stage duurt 30 uur.
- Alle leerlingen die in het schooljaar 2011-2012 starten in het voortgezet onderwijs, moeten gedurende hun middelbare schooljaren een maatschappelijke stage doen van 30 uur.

2. Wat is maatschappelijke stage?

Leerlingen doen vrijwilligerswerk tijdens hun middelbare schoolperiode. Dat is goed voor anderen en ook voor hun eigen persoonlijke ontwikkeling. Veel scholen hebben maatschappelijke stage al opgenomen in het onderwijsprogramma.

3. Uitgangspunten maatschappelijke stage

Bij de maatschappelijke stage gaat het dus om vrijwilligerswerk. Er zijn veel mogelijkheden om stageplaatsen te creëren.

Het doen van vrijwilligerswerk

Maatschappelijke stage gaat om het doen van vrijwilligerswerk. Dit vindt plaats bij vrijwilligersorganisaties, verenigingen, instellingen of maatschappelijke organisatie die met vrijwilligers werken. Het is niet de bedoeling dat de leerlingen werken bij een commercieel bedrijf.

De school voert de regie

De school is verantwoordelijk voor de invoering van de maatschappelijke stage voor haar leerlingen. Voorbereiding en evaluatie liggen in handen van de school. Zij stelt ook de randvoorwaarden op voor een geschikte stage. Samen met de leerlingen maakt de school goede afspraken over de uitvoering van de maatschappelijke stage, onder andere over de begeleiding.

Ruimte voor initiatief scholen en leerlingen

Een leerling is gemotiveerder als de maatschappelijke stage aansluit bij zijn interesses. De maatschappelijke stage levert dan ook meer op. Daarom is het stimuleren van eigen initiatief belangrijk. Na een goede uitleg weten leerlingen vaak al waar ze graag hun maatschappelijke stage willen lopen. Leerlingen kunnen zelf een stage bedenken en aan school vragen of die geschikt is voor maatschappelijke stage. De maatschappelijke stage hoeft niet per se te worden uit-

gevoerd op een stageadres; een leerling of school kan bijvoorbeeld ook een sponsoractie opzetten voor een goed doel. Lukt het de leerling niet een maatschappelijke stage te vinden, dan ondersteunt de school hem.

Creativiteit voorop

Alles is mogelijk, als het maar gaat om vrijwilligerswerk. Het vraagt om creativiteit van scholen, stagebieders en stage-makelaars om alle leerlingen een stageplek te bieden. Zo ontstaan maatschappelijke stages op allerlei terreinen van vrijwilligerswerk.

4. Er zijn verschillende vormen van maatschappelijke stages mogelijk.

Actiedag

Een stage van één dag, waarbij leerlingen een afgebakende klus uitvoeren voor of in een organisatie. Bijvoorbeeld: meedoen aan een activiteit van DiaconAction, helpen als begeleider op een jongerendag of bij de nieuwjaarsreceptie van de kerk.

Blokstage

Een stage van meerdere aaneengesloten dagen. Soms wordt dit gecombineerd met een projectweek van de school. Vaak gaat het om twee of drie aaneengesloten dagen. Jongeren kunnen dan deelnemen aan één of meerdere activiteiten in en rond de kerk. Zij kunnen bijvoorbeeld helpen bij het schilderen van de kerk of assisteren bij het onderhoud van de tuin. Ook kunnen de leerlingen meerdere activiteiten bij dezelfde organisatie doen, zoals het maken van het kerkblad, verzorgen van de bloemen in de kerk, assisteren bij de kinderclub en het bijwonen van een vergadering.

Lintstage

Een stage van meerdere dagdelen, verspreid over een langere periode, bijvoorbeeld 1 keer per week meehelpen met bij de koffieochtend voor ouderen, de kinderclub of de inloopmiddag voor daklozen. Op deze manier kan een leerling twee maanden lang elke week actief zijn bij de koffieochtend, de kinderclub of de inloopmiddag voor daklozen.

Estafettestage

Een estafettestage lijkt veel op een lintstage. Met leerlingen A en B is afgesproken dat zij in 10 weken op woensdagmiddag gaan assisteren bij de kinderclub. In week 9 en 10 komen de leerlingen A en B samen met de leerlingen C en D, zodat zij de leerlingen C en D kunnen inwerken. Vervolgens kunnen de leerlingen C en D het stokje weer overdragen aan de

leerlingen E en F enzovoort. Zo is niet alleen de continuïteit gewaarborgd maar ook een stukje van de begeleiding. Leerlingen zorgen er bijvoorbeeld voor dat een jaar lang kinderen van asielzoekers bezig gehouden worden op zaterdagmiddag. In koppels bedenken leerlingen activiteiten. Na een aantal weken nemen een aantal andere leerlingen het over en verzorgen nieuwe activiteiten.

Carrouselstage

Een groepje leerlingen bedenkt een leuke activiteit of opdracht, bereidt deze voor en voert deze uit. Vervolgens doen ze dezelfde opdracht (nu met enige ervaring) ergens anders. Zo zou een groepje leerlingen een workshop mobiel bellen en sms'en voor ouderen kunnen verzorgen voor meerdere groepen ouderen. Of de kerstmusical uitvoeren in alle vier de verzorgingstehuizen in het dorp.

Vrije vorm

De school geeft de leerlingen de opdracht een x-aantal uren binnen een periode te besteden aan vrijwilligerswerk. De verdere invulling mogen de leerlingen zelf bepalen.

5. Wat maakt een stageplek een goede stageplek?

- Het is belangrijk dat de stage leuk, leerzaam en zinvol is voor de leerlingen zodat ze een positieve ervaring opdoen met vrijwilligerswerk.
- Het gaat om korte(re) klussen.
- Voor jongeren is het belangrijk dat ze resultaat zien van wat ze doen. Klussen met een duidelijk begin, einde & resultaat zijn dus belangrijk.
- De leerlingen zijn vaak nog jong en vinden het prettig om de stage niet alleen te doen, zodat ze een maatje hebben.
- De allerbelangrijkste beloning voor vrijwilligerswerk is waardering. Geef complimenten en laat merken dat je hen waardeert.
- Duidelijkheid over de organisatie en begeleiding.
- Probeer er een positieve ervaring van te maken, zowel voor de leerlingen als voor de vrijwilligers als voor de doelgroep.

6. Sectoren voor maatschappelijke stages

Binnen de kerkelijke organisaties zijn de activiteiten waar maatschappelijke stages plaats kunnen vinden in te delen in de volgende zes sectoren:

Gemeenschapsvormende activiteiten

Voorbeelden: het leveren van een bijdrage aan de dienst/viering (voorlezen, muziek maken, verzorgen bloemen), koffiedrinken na afloop van de viering, gezamenlijke maaltijd organiseren, gemeentedag, excursie, bijeenkomsten voor ouderen, vrouwen-groepen, bijbelgroepen, leergroepen, gespreks-groepen, sportdag, organiseren van ontmoetingen met mensen uit andere culturen of van andere godsdiensten.

Activiteiten gericht op de ondersteuning van individuele leden

Voorbeelden: bezoeken van zieken, bezoeken van mensen met verjaardagen of bij een geboorte, rouwverwerking, bijbelgroepen met reflectie op eigen problemen, hulp bij het verwijzen naar andere hulpverleners, relatietherapie/begeleiding, dagje uit, hulp bij het invullen van formulieren en overige hulp en bijstand aan eigen leden.

Activiteiten gericht op het helpen van mensen in nood in eigen dorp of stad

Voorbeelden: inzamelen en distribueren van kleding en andere goederen, voedselbank, verlenen van financiële noodhulp, inloopochtend/middag, hulp aan mensen zonder een verblijfsvergunning, hulp en opvang asielzoekers, hulp aan gedetineerden, telefonische hulpdienst, hulp en opvang dak- en thuislozen en drugsverslaafden, slachtofferhulp en hulp aan vrouwen in prostitutie.

Activiteiten gericht op mensen in nood buiten Nederland.

Voorbeelden: het organiseren van een actie voor mensen in een ontwikkelingsland, inzamelen van kleding of voedsel etc.

Jeugd- en jongerenwerk

Voorbeelden: kindernevendienst, begeleiden jongeren, kinderclub, begeleiding/advies ouders, kamp voor kinderen en jongeren, soosavond jongeren en huiswerkbegeleiding.

Culturele activiteiten in en om de kerk

Voorbeelden: koorrepetities, organiseren of faciliteren van concerten, muziekfestivals, conferenties, openstellen van het kerkgebouw buiten de diensten, bazaar organiseren, bijeenkomsten van interkerkelijke gebedsgroepen, muzikles, zangles, organiseren of faciliteren van tentoonstellingen en bedevaart.

7. Verschillen tussen maatschappelijke stage en beroepsstage

Ander doel

De beroepsstage is gericht op het ontwikkelen van beroepsgerichte kennis en competenties. De maatschappelijke stage is er voor de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen, om ze kennis te laten maken met vrijwilligerswerk en om ze iets te laten betekenen voor de maatschappij.

Andere werkzaamheden

Bij de beroepsstage is het de bedoeling dat leerlingen beroepsvaardigheden aanleren. Bij de maatschappelijke stage ontwikkelen leerlingen zich door iets te doen voor een ander. Ze organiseren bijvoorbeeld activiteiten voor de doelgroep van een stagebieder, bijvoorbeeld voor ouderen in de gemeenschap.

Programma

Tijdens deze bijeenkomst leert u hoe u als vrijwilligersorganisatie op een creatieve manier invulling kunt geven aan maatschappelijke stages. De deelnemers worden ter plekke uitgedaagd om nieuwe vacatures voor maatschappelijke stages te bedenken.

19:30 uur ontvangst

20:00 uur kennismaking en introductie

20:15 uur informatie over Maatschappelijke Stage (MaS)

20:35 uur introductie op en uitleg van de ideeëncarrousel

20:50 uur ideeëncarrousel

21.30 uur presentatie van de ideeën

21.50 uur afronding en afspraken voor de volgende keer

22.00 uur einde

20:00 u Kennismaking

Handen omhoog:

- Wie doet al aan MaS?
- Wie is positief over MaS?
- Wie is negatief over MaS?

Introductie

De brainstorm over de verschillende activiteiten die leerlingen in de vrijwilligersorganisaties kunnen doen kan goed gecombineerd worden met iets meer vertellen over de maatschappelijke stage in het algemeen. Maatschappelijke stage dwingt om op een nieuwe manier over het vrijwilligerswerk na te denken. Moet het werk steeds gedaan worden door een paar mensen of kunnen we sommige werkzaamheden ook opknippen in kleine klussen met een begin en een eind?

20:15 u Informatie over MaS

Presentatie: wat is een maatschappelijke stage (PowerPoint presentatie, sheets 1-9). Deze kan worden gedownload van www.kerkenstage.nl

- Doel eerste bijeenkomst.
- Waarom maatschappelijke stage?
- Wat is een maatschappelijke stage?
- Soorten stage.
- Wie verzorgt de maatschappelijke stage?
- Wat kan uw gemeente of parochie betekenen voor de maatschappelijke stage?
- Aan wat voor activiteiten kun je denken?
- Wat levert MaS u op?
- Een goede MaS plek.

20:35 u Introductie ideeëncarrousel

(PowerPoint presentatie, sheet 10-12)

De bedoeling van de brainstorm is om samen over de mogelijkheden van de maatschappelijke stage na te denken en om buiten de gebaande paden te denken. Welke mogelijkheden zijn er nog méér voor leerlingen om vrijwilligerswerk te komen doen?

Uitleg

(PowerPoint presentatie, sheet 13 en 14)

A4 met sectoren op de tafels plakken. Grote Post-its en stiften uitdelen. De deelnemers zitten (of staan) in groepjes (max. 5 personen) aan een tafel met daarop een sector. Gebruik hiervoor de 'sectoren op A4' om op de tafels te leggen.

Het brainstormen kent een aantal spelregels:

- hoe meer ideeën hoe beter
- niet ja-maren
- stel je oordeel uit
- wees vrij: gekke ideeën kunnen je op nieuwe mogelijkheden brengen
- denk groot of juist klein
- associeer door

Oefenen met de associatieketting (associëren op 1 woord met hele groep; daarna - met een ander woord - 2x zo snel.

20:50 u ideeëncarrousel: ideeën genereren

- De deelnemers verdelen zich en starten bij de sector waar ze de meeste affiniteit mee hebben.
- De deelnemers bedenken zoveel mogelijk MaS activiteiten.
- Na 5 à 10 minuten een tafel doorschuiven: daag de deelnemers uit om te associëren en creatief te denken!
- Tot iedereen weer achter de eigen tafel/sector staat.

Convergeren

5 stickertjes p.p. uitdelen

- Ga naar je eigen sector, vul nog aan.
- Ieder mag met 5 stickertjes het beste idee bepalen. Hieruit komt een top 3 van beste ideeën per tafel/sector.

21:30 u Presentatie

Iedere tafel presenteert het meest aansprekende idee. Welke ideeën zou je verder uit willen werken?

21:40 u Succesfactoren MaS

(PowerPoint presentatie, sheet 15 en 17):

Waar moet je aan denken?

Welke documenten zijn voorhanden?

Laatste stuk PowerPoint:

- Documenten
- Meer informatie

21:50 u Afronding en afspraken maken

(PowerPoint presentatie, sheet 18)

- Zijn er nog vragen?
- Wat doen we in bijeenkomst 2?
- Opdracht voor bijeenkomst 2: bespreek met je eigen groep welke stageplaatsen je wilt aanbieden voor de maatschappelijke stage.
- Materiaal uitdelen.

22:00 u Einde

Materiaal

1. PowerPoint presentatie MaS

2. Indeling in kerksectoren

3. Sectoren op A4

Om uit te delen:

4. Soorten Stage

5. 125 voorbeelden van klussen

6. Kerk & Stage krant

7. Verschil maatschappelijke stage en beroepsstage

Powerpoint presentatie Mas

RAAD VAN KERKEN NOORD-HOLLAND

MAATSCHAPPELIJKE STAGE
www.maatschappelijkestage.nl

MAATSCHAPPELIJKE STAGES VOOR JONGEREN

OSMA

Bijeenkomst 1

- Informatie over Maatschappelijke Stage (MaS)
- Ideeën opdoen
- MaS plekken bedenken
- Ervaringen uitwisselen
- Geïnspireerd raken

WAAROM MAATSCHAPPELIJKE STAGE?

- Betrokkenheid jongeren bij samenleving vergroten
- Vernieuwing van vrijwilligersbestand.

Wettelijke verplichting

Vanaf 2011 gaan alle leerlingen in het Voortgezet Onderwijs een stage lopen van 30 uur

WAT IS EEN MAATSCHAPPELIJKE STAGE?

Een stage in de samenleving:

- iets betekenen voor een ander
- zonder dat je ervoor wordt betaald.

SOORTEN STAGE

- **Actiedag**, een stage van één dag
- **Blokstage**: een stage van meerdere dagen aaneengesloten
- **Lintstage**: een stage van meerdere dagdelen, niet aaneengesloten
- **Estafettestage**: een stage waarbij leerlingen een periode actief zijn en het stokje overdragen aan de volgende stagiaire(s)
- **Carrouselstage**: groepje leerlingen bedenkt een activiteit en voert deze uit. Vervolgens wordt de activiteit elders herhaald.

WIE VERZORGT DE MAATSCHAPPELIJKE STAGE?

De school heeft een stagecoördinator, die verantwoordelijk is voor de organisatie, voorbereiding, begeleiding, verzekering en evaluatie met de leerlingen

MAATSCHAPPELIJKE STAGE

WAT KAN UW GEMEENTE OF PAROCHIE BETEKENEN VOOR DE MAATSCHAPPELIJKE STAGE?

Aanbieden van stagesplaatsen waarbij leerlingen in contact komen met de grootste vrijwilligersorganisatie van Nederland.

MAATSCHAPPELIJKE STAGE

AAN WAT VOOR ACTIVITEITEN KUN JE DENKEN?

- schoonmaken van graven
- meedoen met de Vastenactie
- een viering voorbereiden
- ??????????????????????

MAATSCHAPPELIJKE STAGE

Creatief inspelen op Maatschappelijke Stages (Plaatsnaam)

Datum

MAATSCHAPPELIJKE STAGE

Wat levert MaS u op?

- jongeren over de vloer
- frisse blik
- positief imago & profilering
- nieuwe samenwerkingspartners
- klussen die blijven liggen worden uitgevoerd
- misschien komen ze ooit terug...

MAATSCHAPPELIJKE STAGE

Een goede MaS plek:

- leuk, leerzaam, zinvol
- korte(re) klussen
- duidelijk begin, einde & resultaat
- niet alleen
- waardering
- goede organisatie en begeleiding
- Positief

MAATSCHAPPELIJKE STAGE

IdeeënCarrousel

Zelf aan de slag!

Bedenk zoveel mogelijk
maatschappelijke stage plekken

MAATSCHAPPELIJKE
STAGE

Spelregels Brainstorm

- hoe meer ideeën hoe beter
- niet ja-maren
- uitstel van oordelen
- wees vrij: gekke ideeën
- denk groot of juist klein
- associeer door

MAATSCHAPPELIJKE
STAGE

Succesfactoren MaS

- hoeveel leerlingen kun je hebben?
- inzet van collega's (draagvlak)
- aantrekkelijke & gevarieerde klussen
- goede begeleiding
- eigen inbreng van jongeren
- afstemming begeleiding met school
- reële verwachtingen van de leerling(en)
- schakel de lokale stagemakelaar in

MAATSCHAPPELIJKE
STAGE

Documenten:

- Kerk en Stagekrant
- Poster
- Boekenlegger

MAATSCHAPPELIJKE
STAGE

Meer informatie:

www.maatschappelijkstage.nl

www.kerkenstage.nl

MAATSCHAPPELIJKE
STAGE

MAATSCHAPPELIJKE
STAGE

Sectoren voor activiteiten Maatschappelijke Stage

1. Gemeenschapsvormende activiteiten

Voorbeelden: het leveren van een bijdrage aan de dienst/viering (voorlezen, muziek maken, verzorgen bloemen), koffiedrinken na afloop van de viering, gezamenlijke maaltijd organiseren, gemeentedag, excursie, bijeenkomsten voor ouderen, vrouwengroepen, bijbelgroepen, leergroepen, gespreksgroepen, sportdag, organiseren van ontmoetingen met mensen uit andere culturen of van andere godsdiensten.

2. Activiteiten gericht op de ondersteuning van individuele leden

Voorbeelden: Bezoeken van zieken, bezoeken van mensen met verjaardagen of bij een geboorte, rouwverwerking, bijbelgroepen met reflectie op eigen problemen, hulp bij het verwijzen naar andere hulpverleners, relatietherapie/begeleiding, dag je uit, hulp bij het invullen van formulieren en overige hulp en bijstand aan eigen leden.

3. Activiteiten gericht op het helpen van mensen in nood in eigen dorp of stad

Voorbeelden: Inzamelen en distribueren van kleding en andere goederen, voedselbank, verlenen van financiële noodhulp, inloopochtend/middag, hulp aan mensen zonder een verblijfsvergunning, hulp en opvang asielzoekers, hulp aan gedetineerden, telefonische hulpdienst, hulp en opvang dak- en thuislozen en drugsverslaafden, slachtofferhulp en hulp aan vrouwen in prostitutie.

4. Activiteiten gericht op mensen in nood buiten Nederland.

Voorbeelden: Het organiseren van een actie voor mensen in een ontwikkelingsland, inzamelen van kleding of voedsel etc.

5. Jeugd- en jongerenwerk

Voorbeelden: Kindernevendienst, begeleiden jongeren, kinderclub, begeleiding/advies ouders, kamp voor kinderen en jongeren, soosavond jongeren en huiswerkbegeleiding.

6. Culturele activiteiten in en om de kerk

Voorbeelden: koorrepetities, organiseren of faciliteren van concerten, muziekfestivals, conferenties, openstellen van het kerkgebouw buiten de diensten, bazaar organiseren, bijeenkomsten van interkerkelijke gebedsgroepen, muziekles, zangles, organiseren of faciliteren van tentoonstellingen en bedevaart.

Voorbeelden: het leveren van een bijdrage aan de dienst/viering (voorlezen, muziek maken, verzorgen bloemen), koffiedrinken na afloop van de viering, gezamenlijke maaltijd organiseren, gemeentedag, excursie, bijeenkomsten voor ouderen, vrouwengroepen, bijbelgroepen, leergroepen, gespreksgroepen, sportdag, organiseren van ontmoetingen met mensen uit andere culturen of van andere godsdiensten. **Voorbeelden:** het leveren van een bijdrage aan de dienst/viering (voorlezen, muziek maken, verzorgen bloemen), koffiedrinken na afloop van de viering, gezamenlijke maaltijd organiseren, gemeentedag, excursie, bijeenkomsten voor ouderen, vrouwengroepen, bijbelgroepen, leergroepen, gespreksgroepen, sportdag, organiseren van ontmoetingen met mensen uit andere culturen of van andere godsdiensten. **Voorbeelden:** het leveren van een bijdrage aan de dienst/viering (voorlezen, muziek maken, verzorgen bloemen), koffiedrinken na afloop van de viering, gezamenlijke maaltijd organiseren, gemeentedag, excursie, bijeenkomsten voor ouderen, vrouwengroepen, bijbelgroepen, leergroepen, gespreksgroepen, sportdag, organiseren van ontmoetingen met mensen uit andere culturen of van andere godsdiensten. **Voorbeelden:** het leveren van een bijdrage aan de dienst/viering (voorlezen, muziek maken, verzorgen bloemen), koffiedrinken na afloop van de viering, gezamenlijke maaltijd organiseren, gemeentedag, excursie, bijeenkomsten voor ouderen, vrouwengroepen, bijbelgroepen, leergroepen, gespreksgroepen, sportdag, organiseren van ontmoetingen met mensen uit andere culturen of van andere godsdiensten. **Voorbeelden:** het leveren van een bijdrage aan de dienst/viering (voorlezen, muziek maken, verzorgen bloemen), koffiedrinken na afloop van de viering, gezamenlijke maaltijd organiseren, gemeentedag, excursie, bijeenkomsten voor ouderen, vrouwengroepen, bijbelgroepen, leergroepen, gespreksgroepen, sportdag, organiseren van ontmoetingen met mensen uit andere culturen of van andere godsdiensten. **Voorbeelden:** het leveren van een bijdrage aan de dienst/viering (voorlezen, muziek maken, verzorgen bloemen), koffiedrinken na afloop van de viering, gezamenlijke maaltijd organiseren, gemeentedag, excursie, bijeenkomsten voor ouderen, vrouwengroepen, bijbelgroepen, leergroepen, gespreksgroepen, sportdag, organiseren van ontmoetingen met mensen uit andere culturen of van andere godsdiensten.

Gemeenschaps- vormende activiteiten

Voorbeelden: Inzamelen en distribueren van kleding en andere goederen, voedselbank, verlenen van financiële noodhulp, inloopochtend/middag, hulp aan mensen zonder een verblijfsvergunning, hulp en opvang asielzoekers, hulp aan gedetineerden, telefonische hulpdienst, hulp en opvang dak- en thuislozen en drugsverslaafden, slachtofferhulp en hulp aan vrouwen in prostitutie.

Activiteiten gericht op het helpen van mensen in nood in eigen dorp of stad

Voorbeelden: Inzamelen en distribueren van kleding en andere goederen, voedselbank, verlenen van financiële noodhulp, inloopochtend/middag, hulp aan mensen zonder een verblijfsvergunning

Voorbeelden: Inzamelen en distribueren van kleding en andere goederen, voedselbank, verlenen van financiële noodhulp, inloopochtend/middag, hulp aan mensen zonder een verblijfsvergunning, hulp en opvang asielzoekers, hulp aan gedetineerden, telefonische hulpdienst, hulp en opvang dak- en thuislozen en drugsverslaafden, slachtofferhulp en hulp aan vrouwen in prostitutie.

Soorten stage

Actiedag

Een stage van één dag, waarbij leerlingen een afgebakende klus uitvoeren voor of in een organisatie. Bijvoorbeeld: de leerlingen reizen, verdeeld in groepjes, langs projecten in de stad. Elk groepje gaat bij 3 projecten echt iets dóen. Aan het eind van de dag hebben de leerlingen met elkaar enorm veel gezien en enorm veel gedaan

Blokstage

Een langere stage van meerdere aaneengesloten dagen. Soms wordt dit gecombineerd met een projectweek van de school. Bijvoorbeeld een meerdaags programma waarin de leerlingen verschillende activiteiten ondernemen in en rond de kerk. (een rondleiding door de kerk, werken in de kerktuin, nieten en vouwen van de kerkboekjes, koffie en cake serveren aan parochianen tijdens de koffieochtend, etc.)

Lintstage

Een stage van meerdere, niet losse dagdelen. De stage wordt binnen een afgebakende periode uitgevoerd. De stage is als een lint door deze periode heen. Bijvoorbeeld twee maanden lang elke woensdagmiddag. De continuïteit is daarmee gewaarborgd voor de organisatie. Zo kan een leerling bijvoorbeeld twee maanden lang elke vrijdagmiddag helpen bij de inloopmiddag voor daklozen.

Estafettestage

Een stage waarbij de leerling een periode actief is als vrijwilliger en daarna het stokje overdraagt aan een andere leerling. De eerste leerling kan de nieuwe leerling inwerken. Zo is niet alleen de continuïteit gewaarborgd maar ook een stukje van de begeleiding. Leerlingen zorgen er bijvoorbeeld voor dat een jaar lang asielzoekerskinderen bezig gehouden worden op zaterdagmiddag. In koppels bedenken leerlingen activiteiten. Na een aantal weken nemen een aantal andere leerlingen het over en verzorgen nieuwe activiteiten.

Carrouselstage

Een groepje leerlingen bedenkt een leuke activiteit of opdracht, bereidt deze voor en voert deze uit. Vervolgens doen ze dezelfde opdracht (nu met enige ervaring) voor een andere organisatie. De groep leerlingen maakt een ronde langs verschillende organisaties. Zo zou een groepje leerlingen een workshop mobiel bellen en sms'en voor ouderen kunnen bedenken. Vervolgens geven ze de workshop in bij verschillende ouderengroepen.

Vrije vorm

De school geeft de leerlingen de opdracht een x-aantal uren binnen een periode te besteden aan vrijwilligerswerk. De verdere invulling mogen de leerlingen zelf bepalen.

125 Stageklussen

Bent u aan het nadenken over klussen voor scholieren? In onderstaande lijst vindt u maar liefst 125 ideeën.

1. Wandelen met honden uit het dierenasiel
2. Kunstveiling organiseren
3. Taarten voor de voedselbank
4. Buddyproject
5. Skiën met z'n 3-en
6. Herrie in de keuken Internationaal
7. Tuin Ruimen
8. De Wijk Schoon
9. Wandel, speurtocht met leerlingen van het Sensis-onderwijs in Rotterdam, een school voor leerlingen met een visuele beperking
10. Schoonmaakactie in de wijk
11. Zegeltjes sorteren, uitknippen en opplakken
12. Opknappen van een schoolplein
13. Multiculturele ouderenmiddag
14. Fondswervingsdag voor het opknappen van een dagcentrum in Roemenië
15. Verkoopactie rondom Pasen
16. Feestelijke opening Broedplaats
17. Daklozenmaaltijd
18. Landelijke Opschoondag
19. Egelopvang
20. Pannenkoekenmaaltijd
21. Raamschilderingen maken
22. Peuterspeelzaalactiviteiten
23. Lekkernijen bereiden en uitdelen binnen verschillende zorgcentra
24. Meet and greet: junior - senior
25. Bollen planten
26. Tweedehands schoenen en kleding verzamelen in samenwerking met een goed doel
27. Een maaltijd voor dak- en thuislozen of alleenstaande 65-plussers verzorgen
28. Sportactiviteiten voor kinderen in een achterstands-
buurt organiseren
29. Een lokaal popconcert helpen organiseren
30. Assisteren bij kinderenactiviteiten in buurthuizen, zoals een knutselmiddag
31. Zwarte Piet spelen in een verzorgingshuis
32. Ouderen helpen tijdens het middageten in een verpleeghuis
33. Met bejaarden een kerstmarkt in het tuincentrum bezoeken
34. Met de feestdagen een verzorgingshuis versieren
35. Gasten rondleiden tijdens een open dag op school
36. Helpen bij het koffie-uur in een bejaardenhuis
37. Activiteiten organiseren voor jongeren in het asielzoekerscentrum
38. Meewerken aan een muziekmiddag of kindertoneelvoorstelling
39. Een website of nieuwsbrief maken voor het lokale buurthuis
40. Wandelen met revalidatiepatiënten of bejaarden uit een zorginstelling
41. Zieken bezoeken in een ziekenhuis
42. Een themaschoolfeest of schoolmusical organiseren
43. Assisteren op de dagopvang voor blinden en slechtzienden
44. Een paardrijdag regelen voor gehandicapte kinderen
45. Een feestavond organiseren voor mensen met een verstandelijke handicap
46. Een dansles of -voorstelling geven op een school voor zeer moeilijk lerende kinderen
47. De handen uit de mouwen steken op de kinderboerderij
48. Een muziekgroep arrangeren voor een verpleeghuis of kinderafdeling van een ziekenhuis
49. Een koffieochtend en een kindertekenwedstrijd in het asielzoekerscentrum organiseren
50. Ouderen leren omgaan met mobiele telefoons en/of internet

51. Een verhoogd bloemenbed voor gehandicapten maken
52. Training geven op de eigen sportclub
53. Een groep aan huis gebonden mensen meenemen naar het theater
54. Een balspeltoernooi organiseren voor mensen met een visuele handicap
55. Voorlezen op een school voor zeer moeilijk lerende kinderen
56. Helpen met de organisatie van een spelersmiddag voor kinderen van de voetbalclub
57. Voor blinden een bewegwijzering in spraak of tast maken in dierentuinen
58. Een verwen- of doe-een-wensdag regelen in een verzorgingshuis
59. Een binnentuin van wilde bloemen voor een binnenschool maken
60. Het schoolplein of de speeltuin opknappen
61. Schilderijen maken met kinderen en een tentoonstelling organiseren
62. Een vijftiger jaren zing-mee-dag voor een bejaardenhuis organiseren
63. Speelgoed verzamelen voor de kinderopvang in het asielzoekerscentrum
64. Een huiswerkclub organiseren voor leerlingen met een taalachterstand
65. Een verhalenverteltheepartijtje organiseren in een verzorgingshuis
66. Een groep gehandicapten meenemen naar een sportwedstrijd
67. Vogelhuisjes bouwen voor bewoners van een bejaardenhuis
68. Lelijke graffiti verwijderen en een graffitiplan maken met de gemeente
69. Een rolstoelaanvalsplan organiseren voor moeilijk bereikbare gebouwen
70. Speelgoed repareren (of andere klusjes) bij de kinderdagafdeling van het ziekenhuis
71. Een modeshow organiseren in een bejaardenhuis
72. Een fietstocht op tandems voor verstandelijk gehandicapten plannen
73. Een boodschappendienst voor alleenstaande bejaarden regelen
74. Voor buurtkinderen een poppenkastvoorstelling opvoeren
75. Gedetineerden in een jeugdgevangenis bezoeken
76. Een brieven schrijftend in een verzorgingshuis organiseren
77. Meedoen met de wilgenknotactie en andere acties van Milieubeheer
78. Een excursie met kinderen naar de lokale natuur organiseren
79. Een voorlichting over milieu, aids of een ander belangwekkend onderwerp organiseren
80. Computerapparatuur voor basisscholen verzamelen
81. Een schoolkrant maken met leerlingen van een school voor zeer moeilijk lerenden
82. De lokale radio-omroep assisteren
83. Helpen bij het opknappen van de sportkantine
84. Het speelgoed van de spel-o-theek schoonmaken
85. De krant voorlezen aan bejaarden
86. Een kinderkamp leiden of ga meegaan als hulp
87. Een afdeling in een instelling opfrissen met een expositie van leerlingen
88. Helpen bij een computerproject voor mensen met een lichamelijke handicap
89. Brieven schrijven voor een belangenorganisatie
90. Maatje worden van een jonge vluchteling
91. Fondsen werven voor een goed doel, bijvoorbeeld door een autowasactie
92. Boeken inspreken voor slechthorenden
93. Honden helpen trainen bij de Dierenbescherming
94. Voorlichting geven over milieuvriendelijk gedrag aan verstandelijk gehandicapte kinderen

95. Helpen met groenonderhoud bij de ecologische stadsboerderij
96. Assisteren om het adressenbestand van de theaterwerkplaats bij te werken
97. Een website maken voor een lokale (sport)club
98. Voetbalwedstrijden begeleiden bij de jeugdcompetitie
99. Aerobicsles geven aan ouderen in een verzorgingshuis
100. Boeken lezen met kinderen met een taalachterstand
101. Fietsles geven aan asielzoekers en vluchtelingen
102. Sponsors werven om fietsen aan te schaffen
103. Op een basisschool lesgeven over je eigen taal en cultuur
104. Een culturele wereldreis op een basisschool organiseren met alle nationaliteiten in je eigen klas
105. Meedoen als vrijwilliger bij de Nederlandse filmdagen
106. Vakanties begeleiden bij een stichting of organisatie die aangepaste vakantie (bijvoorbeeld voor ouderen en zieken) organiseert
107. Ouderen thuis of in een verpleeghuis bezoeken
108. Een muurschildering in het buurthuis, op het buurtspeelplein of in het asielzoekerscentrum maken
109. Stukjes schrijven of foto's maken voor een wijkkrant
110. Een organisatie helpen om campagnemateriaal te ontwikkelen gericht op jongeren
111. Een buurtkrant maken samen met buurtbewoners
112. Een straatspeeldag organiseren
113. Helpen bij de avondvierdaagse
114. Assisteren bij de jaarlijkse open dag van de voetbalclub
115. Een museum in de buurt leuke activiteiten voor jongeren helpen verzinnen
116. Opa's en oma's helpen met het nemen en bewerken van digitale foto's van hun kleinkinderen
117. Helpen bij de kindervakantieweek
118. Een voorleesuurkje organiseren in de Openbare Bibliotheek
119. Een stadswandeling voor jongeren bedenken (of juist: voor ouderen door jongeren)
120. Achter de bar staan in een clubhuis
121. Samen een groot feest organiseren voor leeftijdsgenoten in het dorp
122. Kinderen rondleiden in een museum
123. Schaken met een bejaarde cliënt van de vrijwillige thuishulp
124. Wekelijks helpen met het ontbijt bij een gezin met een gehandicapt kind
125. Samen met de bewoners van een huis voor verstandelijk gehandicapten een diner maken.

KERK EN STAGE

Maatschappelijke stage
in en rond de kerk

Leerlingen
zijn de
vrijwilligers
van de
toekomst

Maatschappelijke stage kans voor kerk en jongeren

Kerken hebben - als één van de grootste vrijwilligersorganisaties in Nederland - een enorm gevarieerd aanbod aan vrijwilligerswerk. Deze diversiteit aan werkzaamheden is belangrijk voor leerlingen. Uit evaluaties van maatschappelijke stages (MaS) komt naar voren dat het voor de leerlingen belangrijk is om een keuze te hebben binnen de organisatie die hun interesse heeft. De kerk is dus een heel geschikte stageplaats voor leerlingen.

Toch vinden maatschappelijke stages nog maar weinig binnen de kerken plaats. En dat is een gemiste kans! Daarom heeft de Oecumenische Stichting voor Maatschappelijk Activeringswerk in Noord-Holland (OSMA) het initiatief genomen om vrijwilligersgroepen in en rond de kerken, die lid zijn van de Provinciale Raad van Kerken in Noord-Holland,

te stimuleren stageplekken voor de maatschappelijke stage te creëren.

Die stageplekken zijn belangrijk voor de jongeren: ze ervaren tijdens de maatschappelijke stage hoe leuk het is om iets voor een ander te doen. Maar ook voor uw kerk of organisatie in of rond de kerk kan de maatschappelijke stagiair veel betekenen. De jongeren kunnen u helpen bij het uitvoeren van klussen waar uw eigen medewerkers niet aan toekomen, ze kunnen (nieuwe) ideeën uitvoeren of een handje helpen daar waar nodig. Daarnaast brengen jongeren hun aanstekelijke enthousiasme in, hun creativiteit en hun kennis van ICT. En bedenk, investeren in maatschappelijke stage levert u - nu en in de toekomst - enthousiaste vrijwilligers op!

De voordelen van MaS op een rijtje:

- Frisse ideeën van leerlingen kunnen uw kerk vernieuwend(er) en aantrekkelijk(er) maken.
- Uitvoering van lang gewenste activiteiten door extra menskracht.
- Het bereik onder jongeren voor kerkelijke organisaties kan toenemen.
- De saamhorigheid in en rondom de kerk kan groeien

- doordat jongeren zich serieus genomen voelen en vertrouwen krijgen in het omgaan met mensen.
- Jongeren krijgen inzicht in het vele vrijwilligerswerk dat in de kerk gebeurt en de tijd die mensen er in steken.
- Jongeren zien op welke wijze de kerk bijdraagt aan de samenleving door inzet voor bijvoorbeeld bezoekwerk, diaconie, Vastenactie, Solidaridad en andere charitatieve acties.

Project Kerk en Stage, een brug naar de samenleving

Deze Kerk en Stagekrant is onderdeel van het project Kerk en Stage. Dit project wil de bekendheid met maatschappelijke stage onder de kerkelijke organisaties vergroten en het creëren van stageplekken stimuleren. Kerk en Stage is een initiatief van de Oecumenische Stichting voor Maatschappelijk Activeringswerk (OSMA). OSMA is een werkgroep van de provinciale Raad van Kerken in Noord-Holland.

Het project Kerk en Stage is bedoeld voor vrijwilligersgroepen in en rond de kerken, kerkelijk werkers, predikanten, pastores en vrijwillig kader van de Rooms-Katholieke Kerk (RK), de Protestantse Kerken in Nederland (PKN), de Oud-Katholieke Kerk, Doopsgezinde gemeenten, de Remonstrantse Broederschap gemeenten, de Evangelische Broedergemeente, het Leger des Heils en andere kerken.

ER IS MEER MOGELIJK DAN JE DENKTI
WWW.KERKENSTAGE.NL

Tussen de bedrijven door toch tijd om te poseren in de gelagkamer van de Corvershof

De maatschappelijk stagiair is nu onze jongste vrijwilligster

Scholieren doen hun maatschappelijke stage in de kerk

‘De kerk denkt zelf dat ze suf is, maar jongeren denken dat helemaal niet!’

Op een donderdagochtend zitten er in de Corvershof, het hoofdkantoor van de Protestantse Diaconie Amsterdam aan de Nieuwe Herengracht, negen scholieren aan tafel. Ze zijn veertien (bijna 15!) jaar oud en doen deze week hun maatschappelijke stage. Elianne Schultz, die hen begeleidt: ‘Iedere tiener moet op de middelbare school dertig uur* vrijwilligerswerk doen. De meesten komen terecht bij een crèche of een voetbalclub, maar het kan ook bij de kerk.’

Naomi, Basya, Éla, Naomi, Liora, Moran, Jeremy, Shirah en Jade van de Joodse Scholengemeenschap Maimonides in Buitenveldert zijn deze week al langs geweest in verschillende inloophuizen voor dak- en thuislozen en hebben zich daar eigenlijk prima vermaakt. Ze leggen nu uitgebreid het verschil uit tussen een dakloze en een thuisloze persoon. ‘Iemand die thuisloos is heeft wel een dak boven zijn hoofd, maar voelt zich daar niet thuis. Een dakloze heeft überhaupt geen dak boven zijn hoofd en je komt ze allebei tegen op straat en in inloophuizen’, weet Moran.

Vooroordelen verdwenen

In groepjes hebben de tieners onder andere pannenkoeken gebakken, taart gegeten en bingo georganiseerd. Ze zijn onder de indruk van de mensen die ze ontmoet hebben. Naomi: ‘Eerst vond ik het eng. Een zwerver (rest van de groep: dakloze!!!) die alleen maar lag te slapen met bloed in zijn gezicht en die dan hele vreemde dingen zegt. Dat maak ik niet elke dag mee. Maar nu zijn het allemaal mijn vrienden!’ Jade: ‘Ja, mijn vriend heeft de bingo gewonnen!’ Het is duidelijk, de tieners zijn stuk voor stuk enthousiast over het werk dat ze gedaan hebben. Hebben ze er ook iets van geleerd? Jeremy: ‘In het deel van Amsterdam waar wij wonen zijn geen daklozen, maar nu hebben we contact met mensen die het slechter hebben dan wij. Mijn vooroordelen zijn verdwenen. Ik heb het nu met mijn eigen ogen gezien en kijk er daardoor anders tegenaan. Misschien dat ik in de zomer nog weer eens ga helpen. Waarom niet? De projecten zijn ontzettend gastvrij en heel gezellig!’

Het verschil maken

Steeds meer tieners lijken hun weg te vinden naar de Protestantse Kerk Amsterdam, om hun maatschappelijke stage te doen voor mensen aan de rand van de samenleving. Hoe komt dat? Waarom gaan ze niet gewoon voor de plaatselijke voetbalclub werken? Elianne weet het antwoord wel. ‘Als je veertien bent, dan wil je een held zijn, ze willen het gevoel hebben dat ze een verschil maken. Dat kan met deze maatschappelijke stage. De kerk denkt misschien dat ze saai en suf is, maar de scholieren vinden het juist hartstikke cool! Ze ontdekken door dit soort projecten echt wat ze te bieden hebben.’

De tieners aan tafel zijn het hier roerend mee eens. ‘Wij kunnen nu iets betekenen en dat is veel leuker dan een crèche. Dat ben je na drie dagen wel zat. Dus Elianne, bedankt.’ De negen scholieren waaiëren weer uit naar de verschillende projecten in de stad. Op het programma staan vandaag de Voedselbank en geld inzamelen voor Inloophuis AHA voor dak- en thuislozen.

Voor het aanbod van maatschappelijke stages van de Protestantse Kerk Amsterdam, zie www.blikveld.org.

Tekst en beeld: Erjo Beitler. Bron: Uitgave Kerk in Mokum nr. 3. www.protestantsamsterdam.nl.

Zes sectoren Kerk & Stage

Er zijn verschillende activiteiten in en rond de kerk. Hieronder staat een overzicht van de zes sectoren waarin de activiteiten zijn ingedeeld:

1. Gemeenschapsvormende activiteiten (vb.: het leveren van een bijdrage aan de dienst/viering, gezamenlijke maaltijd, excursie, bijeenkomst voor diverse groepen)
2. Activiteiten ter ondersteuning van individuen (vb.: bezoeken van zieken en hulp bij het invullen van formulieren en overige hulp en bijstand aan eigen leden)
3. Activiteiten voor mensen in nood in eigen dorp of stad (vb.: inzamelen en distribueren van kleding en andere goederen, voedselbank, opvang dak- en thuislozen en drugsverslaafden)
4. Activiteiten voor mensen in nood buiten Nederland (vb.: het organiseren van een actie voor mensen in een ontwikkelingsland, inzamelen van kleding of voedsel etc.)
5. Jeugd- en jongerenwerk (vb.: kinder-nevendienst, kinderclub, soosavond jongeren)
6. Culturele activiteiten in en om de kerk (vb.: koorrepertities, organiseren muziekfestival of tentoonstellingen)

ER IS MEER MOGELIJK DAN JE DENKT!
WWW.KERKENSTAGE.NL

Aan de slag met *Kerk en Stage*

Tips

Het belangrijkste is dat het werk zowel voor uw organisatie als voor de scholieren leuk, nuttig en leerzaam is. Met een beetje creativiteit heeft u hen veel te bieden.

Enkele tips:

- Maak de klus zinvol, met een heldere taakomschrijving en een duidelijk resultaat.
- Zorg dat een klus een duidelijk begin en eind heeft, of in stukken is op te delen.
- Maak de klus aantrekkelijk en uitdagend, dus kies voor een gevarieerd takenpakket.
- Stem het werk af op leeftijd, opleidingsniveau en persoonlijkheid van de leerlingen.
- Bedenk vooraf welke kennis, vaardigheden of interesses een leerling minimaal moet hebben voor een klus.
- Betrek leerlingen actief in de voorbereiding en laat ze meepraten over de invulling.
- Bij voorkeur het werk door minimaal twee leerlingen laten uitvoeren. Samenwerken is leuker.
- Accepteer dat leerlingen fouten maken.

Bron Tips en Checklist: Spectrum CMO Gelderland/uitgave Maatschappelijke stages; 35 grootse ideeën voor kleine organisaties.

Soorten stage

Actiedag Een stage van één dag waarbij de leerling een afgebakende klus uitvoert.

Blokstage Een langere stage van meerdere dagen aaneengesloten.

Lintstage Een stage van meerdere dagdelen, maar niet aaneengesloten. Stage verspreiden over een grotere tijdsperiode.

Estafettestage Een stage waarbij de leerling een periode actief is als vrijwilliger en na een vast aantal uren of dagdelen het stokje overdraagt aan een andere leerling.

Carrouselstage Een groepje leerlingen bedenkt een leuke activiteit of opdracht, bereidt deze voor en voert het uit. Vervolgens vervullen de leerlingen dezelfde opdracht voor een andere organisatie.

"Heeft u ergens 'nee' geantwoord of zijn er twijfels, pas dan de situatie aan of kies een andere klus. Wees kritisch! Dit geeft de grootste kans van slagen."

Checklist Goed idee! En nu?

GEVONDEN KLUS:.....

Zijn de werkzaamheden duidelijk omschreven voor jongeren?	☐ JA ☐ NEE*	Is bekend wie er binnen de organisatie de begeleiding op zich neemt?	☐ JA ☐ NEE*
Is dit werk kortdurend en concreet, met een duidelijk begin en eind?	☐ JA ☐ NEE*	Is vooraf of tijdens het werk instructie nodig? (Zo ja, wie doet dit?)	☐ JA ☐ NEE*
Voeren de leerlingen het werk met anderen uit?	☐ JA ☐ NEE*	Zijn benodigdheden en apparatuur (op tijd) aanwezig?	☐ JA ☐ NEE*
Bevat het werk een uitdaging voor jongeren?	☐ JA ☐ NEE*	Zijn er middelen om eventuele extra kosten op te vangen?	☐ JA ☐ NEE*
Helpen jongeren zelf mee om het werk te organiseren?	☐ JA ☐ NEE*	Zijn er voor de organisatie voordelen op korte en/of langere termijn?	☐ JA ☐ NEE*

ER IS MEER MOGELIJK DAN JE DENKT!

WWW.KERKENSTAGE.NL

7 stappen

HANG OP ALS POSTER

Een maatschappelijke stage doe je voor een ander

In zeven stappen naar een maatschappelijke stageplek met hulp van Kerk en Stage

Kerk en Stage in 7 stappen

Stap 1:

Informeren

U kunt zich op verschillende manieren laten informeren om maatschappelijke stage en het project Kerk en Stage. Daarnaast kun u ook contact opnemen met één van de contactpersonen van het project Kerk en Stage. Zij komen graag een keer langs met informatie. Op www.kerkenstage.nl vindt u actuele informatie, de agenda, stagevoorbeelden en meer. Kijk ook op www.maatschappelijkestage.nl voor algemene informatie over maatschappelijke stage.

Stap 2:

Brainstorm

Met de maatschappelijke stage dient zich plotseling een hele nieuwe groep vrijwilligers aan: scholieren van 12 tot en met 17 jaar. MaS biedt u de mogelijkheid om nieuwe mensen mee te laten doen, om klussen te doen waar u maar steeds niet aan toekwam. En wellicht zelfs hele nieuwe activiteiten. Een frisse wind door uw kerk!
Kerk en Stage biedt u de workshop MaS Creatief. In deze workshop denkt u creatief na over de mogelijkheden - zoals stageplekken - die MaS uw kerk biedt. U stelt zelf een groep van 8 tot 15 geïnteresseerde deelnemers samen. Neem contact op met een contactpersoon in uw omgeving of mail kerkenstage@g-mail.com.

Stap 3:

Vacature en begeleiding

Uit stap twee gebruikt u de ideeën die het meest aansprekend zijn. Let ook op de uitvoerbaarheid. Gebruik daarbij de checklist die in deze krant staat. Schrijf de vacature uit. Een lege voorbeeldvacature vindt u op de website van Kerk en Stage. Denk goed na over de begeleiding van de stagiair. Voor advies hierover kunt u een beroep doen op de contactpersonen.

Stap 4:

Werven van leerlingen

Maak jongeren kenbaar dat u maatschappelijke stageplekken biedt. Hang de Kerk en Stage poster op en leg de boekleggers neer. Misschien lukt het om de vacature te vervullen via contact tussen kerk en school of met scholieren die u al kent. Daarnaast kunt u met uw vacature terecht bij het Steunpunt Vrijwilligerswerk in de buurt.

Stap 5:

Contact met Steunpunt Vrijwilligerswerk

De stagemakelaar van het Steunpunt Vrijwilligerswerk in uw regio vervult een centrale rol bij de uitvoering van de maatschappelijke stages. De stagemakelaar heeft het overzicht van de vacatures in de regio én de leerlingen die een stage moeten doen. Ook koppelt de makelaar vraag en aanbod. Voor een overzicht van stagemakelaars bij de Steunpunten Vrijwilligerswerk zie www.vrijwilligerswerk.nl.

Stap 6:

Uitvoeren van de stage

Aan de slag! Zorg dat u duidelijke afspraken hebt gemaakt. Daarvoor kun u het stagecontract gebruiken. Een voorbeeld hiervan vindt u op de website www.kerkenstage.nl. Zorg voor een goede ontvangst en een duidelijke opdracht. Vergeet niet, tijdens en na de stage, uw waardering te laten blijken.

Stap 7:

Evalueren

Sta er na afloop bij stil hoe de stage verlopen is. Als het nodig is kunt u voor hulp één van de contactpersonen van Kerk en Stage inschakelen. Inventariseer de verbeterpunten en bespreek met het Steunpunt Vrijwilligerswerk welke stageplaatsen er in de toekomst zijn.

Tip:
Begin klein met maatschappelijke stage. Kijk wat behapbaar is voor uw organisatie!

ER IS MEER MOGELIJK DAN JE DENKT!
WWW.KERKENSTAGE.NL

Een maatschappelijke stage (MaS) is een stage voor scholieren uit het voortgezet onderwijs waarbij ze door het doen van vrijwilligerswerk op een andere manier kennismaken met de maatschappij en het dragen van verantwoordelijkheid voor maatschappelijke belangen. Jongeren leveren hiermee een onbetaalde bijdrage aan de samenleving.

Wat is maatschappelijke stage?

Zinvol werk

De inhoud van een maatschappelijke stage moet zinvol zijn. Voor de leerling, die merkt dat zijn inzet ertoe doet en dat de samenleving is wat je er met anderen van maakt. Maar ook voor de samenleving: ouderen leren computeren, kinderen worden geholpen bij sporten of de buurtbewoners zien het plein opknappen. Er moet een balans zijn tussen de waarde van de stage voor de leerling en de waarde voor de samenleving.

Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat de stages een soort beroepsgerichte stage worden, om vaardigheden en competenties op te doen voor een later beroep. Of dat organisaties de maatschappelijke stagiair inzetten als een goedkope arbeidskracht. Een maatschappelijke stage kan een leerling natuurlijk wel enthousiast maken voor een bepaald beroep.

Voor wie is maatschappelijke stage?

MaS is verplicht voor alle scholieren (VMBO, HAVO, VWO) die vanaf schooljaar 2011 - 2012 in het voortgezet onderwijs binnenstromen. Vanaf dan wordt de maatschappelijke stage vermeld op diploma of cijferlijst.

Scholieren moeten met ingang van 2011 - 2012 verplicht 30 uur maatschappelijke stage lopen. Deze uren mogen verdeeld worden over meerdere schooljaren; dit wordt door de school bepaald. De wijze waarop concreet invulling gegeven wordt aan de maatschappelijke stage is flexibel en wordt door de school in overleg met de leerling, stagebieder en stage maker vorm gegeven.

Waar?

Leerlingen kunnen hun maatschappelijke stage lopen in een maatschappelijke organisatie of bij projecten zonder winst-oogmerk. Voorbeelden zijn vrijwilligersorganisaties, professionele not-for-profit organisaties, maatschappelijke projecten en natuurlijk de kerken en organisaties rond de kerk.

Meer informatie?

Op www.maatschappelijkstage.nl vindt u alle actuele informatie over maatschappelijke stages.

Ondersteuningsaanbod Kerk en Stage

• Website kerkenstage.nl

Op www.kerkenstage.nl vindt u alle informatie over het project Kerk en Stage, zoals bijeenkomsten, workshops, stagevoorbeelden en het Seminar Kerk en Stage.

• Basiscursus Kerk en Stage

In drie bijeenkomsten worden vrijwilligersgroepen in en rond de kerken begeleid bij het realiseren van stageplekken. Wilt u begeleiding kijk op de website Kerk en Stage of er een contactpersoon Kerk en Stage bij u in de buurt is of stuur een email naar kerkenstage@gmail.com.

• Contactpersonen Kerk en Stage

Contactpersonen Kerk en Stage kunnen u helpen bij het realiseren van stageplekken bij vrijwilligersgroepen in en rond de kerken. In de afgelopen jaren hebben gemeenteadviseurs, kerkelijk werkers, pastores, vrijwilligers, diakenen en jeugd-leiders een eendaagse training gevolgd om de voortrekkers rol te vervullen. Zoekt u naar een contactpersoon bij u in de buurt? Kijk op www.kerkenstage.nl of stuur een email naar kerkenstage@gmail.com

• Seminar Kerk en Stage

In februari 2012 is er het Seminar Kerk en Stage -een eendaagse training- voor iedereen die zelf vrijwilligersgroepen wil stimuleren om met de maatschappelijke stage aan de slag te gaan. Aanmelden voor 1 februari 2012 via www.kerkenstage.nl

• Werkboek Kerk en Stage

Het Werkboek Kerk en Stage is voor allen die het voortouw willen nemen in het organiseren en stimuleren van maatschappelijke stages in en rond de kerken. Het Werkboek biedt achtergrondinformatie, een programma, draaiboek en werkmateriaal voor drie bijeenkomsten. Het Werkboek is bedoeld als handboek bij de Basiscursus Kerk en Stage. Het Werkboek is beschikbaar vanaf 15 augustus 2011 tegen de kostprijs + verzendkosten.

• Workshops

Creatief inspelen op MaS
PR en Publiciteit
Puberproof, omgaan en communiceren met jongeren binnen MaS
Begeleiding van Maatschappelijke Stage voor beginners
Begeleiding van Maatschappelijke Stage voor gevorderden

• Publiciteitsmateriaal

Om meer bekendheid te geven aan Kerk en Stage is er de Kerk en Stagekrant, boekenlegger en poster. U kunt de inhoud als pdf downloaden van www.kerkenstage.nl en bestellen via kerkenstage@gmail.com.

Meer weten?

Voor meer informatie en aanmelden: www.kerkenstage.nl
Voor inhoudelijke vragen kunt u contact opnemen met Kor Berghuis, projectleider Kerk en Stage: kerkenstage@gmail.com of 06 55 88 44 86

Ik heb nu informatie, ideeën en inspiratie

Deelnemer seminar 2010

Misschien denken niet alle leerlingen meteen aan het Leger des Heils als ze maatschappelijke stage moeten lopen. In Hoorn echter, is 'het leger' ondertussen een geliefde stageplek waar van alles mogelijk is en leerlingen vol enthousiasme hun klussen klaren.

Jonge 'heilsoldaten' lopen wervelende modeshow

De leerlingen uit de ze klas van de Praktijkschool Westfriesland in Hoorn lopen als maatschappelijk stagiairs mee bij het Leger des Heils. Ze koken voor mensen die low budget kunnen eten bij het Leger des Heils, doen eenvoudige schoonmaakactiviteiten, zamelen kleding in en sorteren diezelfde kleding in 'bruikbaar' of 'onbruikbaar'. Of ze helpen in de kledingwinkel door de uitgeselecteerde kleding te ordenen en op te hangen.

"Veel jongeren vinden dat erg leuk. Soms vinden ze pareltjes tussen de tweedehands kleren of hebben ze de grootste lol om een oude bloemetjesjurk. En... als klap op de vuurpijl mogen ze elk jaar weer de kleding showen in een wervelende modeshow!", aldus de heer Rood, stagecoördinator bij de Praktijkschool.

"Iedereen liep heel stoer in de modeshow mee", aldus de heer Rood. "Ieder jaar zien we dat onze jongens en meiden met veel plezier de modeshow lopen. Voor de meeste leerlingen is een maatschappelijke stage de eerste stage die ze lopen. De meesten zijn van te voren best nog wat bleu, maar na een stage bij het Leger des Heils, zijn ze altijd erg enthousiast!"

"Het enthousiasme van de leerlingen inspireert weer andere leerlingen, waardoor 'het leger' een zeer geliefde stageplek is onder de leerlingen. Deze plek steekt er echt met kop en schouders bovenuit." Gevraagd naar de reden van het succes vertelt de heer Rood dat de stage vooral afwisselend en ongedwongen is, de leerlingen een goede voorbereiding krijgen én tijdens de stage goed worden begeleid. "Het Leger des Heils is ook erg positief; onze Praktijkschool Westfriesland kan er nu al vier jaar voor een aantal interessante en leerzame maatschappelijke stages terecht. Dat hopen we nog jaren vol te houden."

ER IS MEER MOGELIJK DAN JE DENKTI
WWW.KERKENSTAGE.NL

Psalmen meegalmen in Purmerend

Assisteren bij de organisatie van een concert van Psalmen voor Nu. Vier jongeren van scholengemeenschap Antoni Gaudi hebben dat gedaan als maatschappelijke stage. Op zondag

14 maart 2010 hebben deze vier geholpen bij het Concert 4U-4NOW van de Protestantse gemeente in Purmerend.

"De jongeren waren er enthousiast over", aldus Dorien Keus, jeugdwerker. "Ook vanuit de gemeente kwamen positieve geluiden. Men vond het erg leuk om te zien dat scholieren van een middelbare school assisteerden bij het concert."

"Voordat de jongeren aan het werk gingen, zijn ze rondgeleid en is er wat meer verteld over de Protestantse gemeente in

Purmerend", vertelt Dorien. "Daarna hebben ze meteen van alles gedaan. Van het helpen bij de inrichting van de zaal, het klaarzetten van stoelen tot kaartcontrole, catering en opruimen na afloop van het concert. Tijdens het concert hebben ze lekker meegelisterd."

Als jeugdwerker weet Dorien hoe belangrijk het is om jongeren verantwoordelijkheid te geven. "Verantwoordelijkheid geeft ze vertrouwen in zichzelf", stelt ze. "Zo mochten de leerlingen zelfstandig de kaartverkoop van het concert doen. Dit vonden ze natuurlijk helemaal fantastisch!" Als tip voor andere stagebiedende organisaties geeft Dorien mee dat je - voordat je een maatschappelijke stage aanbiedt - voldoende taken moet hebben voor de leerlingen. "Ze moeten wel genoeg om handen hebben om er een leuke en interessante stage van te maken."

Stage bij de R.K. Albertusparochie in Haarlem Noord

Met de elektrische grasmaaiër de kerktuin door

"De jongens raakten niet uitgepraat over hun stage en waren heel enthousiast", aldus Marjan Frielink, vrijwilligster bij de Rooms Katholieke H. Alderbertusparochie. De reacties vanuit de gemeente waren trouwens ook positief. Een mooie win-win situatie in de parochie in Haarlem Noord!

Samen met Stichting Present uit Haarlem had Marjan Frielink een gevarieerd 2-daags programma opgesteld. De jongens dachten van te voren dat een stage bij de parochie wel heel saai zou zijn, maar dat bleek zeker niet het geval. De tweede stagedag hadden ze 's middags een optie om een andere stageplaats te bekijken, maar de jongens bleven toen al liever bij de Alderbertusparochie!

De vier jongens hebben veel verschillende activiteiten ondernomen: een rondleiding door de kerk, waar ze de toren mochten beklimmen, en werken in de kerktuin. Maar ook het nieten en vouwen van boekjes voor de zondagviering, koffie schenken en cake met aardbeien en slagroom serveren aan de parochianen op de inloop-koffieochtend. "Wanneer komen jullie weer?" vroegen deze ouderen de jongens prompt.

Nadat de afgesproken stage-uren erop zaten, zei één van de jongens: "Ik hoop dat er volgend jaar weer jongeren bij de parochie worden ingedeeld, want het was hier gewoon leuk en de mensen zijn aardig." Volgens mevrouw Frielink is het helemaal niet zo moeilijk om een maatschappelijke stage te organiseren. "Als je de verschillende activiteiten in en rond de kerk bundelt, valt het allemaal reuze mee!", lacht ze.

Meer informatie?
www.kerkenstage.nl | www.maatschappelijkstage.nl | www.movisie.nl

KERK EN MAATSCHAPPELIJKE STAGE IS EEN PROJECT VAN:

DIT PROJECT IS MOGELIJK GEMAAKT DOOR:

Voor het vervullen van uw vacature neemt u contact op met het Steunpunt Vrijwilligerswerk bij u in de buurt. Maar zij kunnen nog meer voor u betekenen!

Het Steunpunt Vrijwilligerswerk voor hulp in de buurt

Het Steunpunt Vrijwilligerswerk in uw buurt brengt vraag en aanbod (digitaal) bij elkaar. Er werken stagemakelaars die een overzicht hebben van het aanbod aan leerlingen in de regio en de vacatures bij vrijwilligersorganisaties. Ook kunnen zij u helpen wanneer u tegen problemen aanloopt.

Daarnaast kan het steunpunt nog veel meer voor u doen: u informeren wanneer u vragen heeft over de rechtspositie van vrijwilligers, verzekeringen en het werven van vrijwilligers. Zorgen dat het vrijwilligerswerk in uw gemeente op de kaart wordt gezet en dat meer mensen er mee bekend raken. Ook organiseren ze allerlei cursussen en zijn ze vaak bereid om besturen te helpen beter hun werk te doen.

U vindt de Steunpunten Vrijwilligerswerk via www.vrijwilligerswerk.nl. U vindt er zeker een in uw regio.

COLOFON

2010© PRIMO nh. Deze Kerk en Stagekrant is een uitgave van PRIMO nh in opdracht van OSMA.

Tekst: Kim Roozendaal en Daniëlle Schriek

Interviews: Kim Roozendaal

Eindredactie: Daniëlle Schriek

Projectleider Kerk en Stage: Kor Berghuis (KTB-Advies en projectmanagement)

Vormgeving: Studio Stevens

Oplage: 5000 exemplaren

Met dank aan de organisaties die hun medewerking verleenden.

Mixed Sources

Productgroep uit goed beheerde bossen en andere gecontroleerde bronnen.
www.fsc.org Cert. no. CU-COC-808579
© 1996 Forest Stewardship Council

UITGAVE 4 - 2011

Verschil beroepsstage en maatschappelijke stage

Verschillen tussen maatschappelijke stage en andere stages

- Een beroepsstage doe je voor jezelf om je te oriënteren op een beroep, de maatschappelijke stage doe je voor een ander en de samenleving.
- Voor een beroepsstage krijg je soms een vergoeding, voor maatschappelijke stage niet.
- Een beroepsstage kun je bij een bedrijf doen, een maatschappelijke stage doe je meestal bij een niet-commerciële organisatie (of je doet een maatschappelijk project bij een bedrijf).

Onderscheid MaS en beroepsstage

Soms is het niet zo eenvoudig om het verschil tussen een beroepsstage en een maatschappelijke stage voor ogen te houden. Speciaal daarom hebben we hier de verschillen nog even op een rijtje gezet.

	Stageplaats
Bij beroepsstage	Leerling loopt stage bij een commercieel bedrijf of bij een maatschappelijke organisatie dat benoemd is als erkend leerbedrijf.
Bij maatschappelijke stage	Leerling loopt bij een maatschappelijke organisatie of bij een maatschappelijk project van burgers of een bedrijf (dus niet gericht op winst, maar op nut voor de samenleving)
	Opbrengst/winst
Bij beroepsstage	Stage heeft profijt voor de leerling en eventueel ook voor de stagebieder.
Bij maatschappelijke stage	De stage moet zinvol zijn. Voor de leerling, die merkt dat zijn inzet ertoe doet. Maar ook voor de samenleving die merkt dat er leuke dingen gebeuren. Er moet een balans zijn tussen de waarde voor de leerling en de waarde voor de samenleving (de ander of naaste). De stagebieder krijgt hulp bij een maatschappelijke activiteiten en maakt kennis met jongeren. De winst is niet direct voor de organisatie zelf.
	Opdracht
Bij beroepsstage	Leerling voert een opdracht uit waarbij hij/zij verplicht een aantal competenties moet aanleren. De opdracht is aan een aantal (door de school bepaalde) eisen gebonden.
Bij maatschappelijke stage	Leerling voert een opdracht uit die waarde heeft voor de samenleving. Er zijn geen inhoudelijke eisen verbonden aan de stage. Het is mooi meegenomen als leerlingen competenties ontwikkelen tijdens het uitvoeren van de opdracht.
	Duur
Bij beroepsstage	De stage heeft vaak een grote omvang.
Bij maatschappelijke stage	De stageduur varieert op dit moment en vanaf 2011 duurt de stage officieel maximaal 30 uur. Een school kan er voor kiezen de stage op te knippen in een aantal opdrachten.
	Begeleiding
Bij beroepsstage	Er worden eisen gesteld aan begeleiders. De begeleider heeft aantal maal contact met verantwoordelijke coördinator (school of stagemakelaar). Begeleiding is gericht op het helpen ontwikkelen van de leerling.
Bij maatschappelijke stage	Begeleiding betekent: uitleg geven over de opdracht, wegwijs maken in de organisatie en bereid zijn tot beantwoorden van vragen. Contact met school/stagemakelaar is minder intensief. Stagebegeleiding moet wel goed zijn, maar begeleider heeft geen diploma of iets dergelijks nodig om begeleiding te mogen bieden.
	Leeftijd
Bij beroepsstage	Leerling zit op de middelbare school (VMBO), praktijkgericht onderwijs, op MBO of HBO. Leerling is tussen de 14 en 20 jaar.
Bij maatschappelijke stage	Leerling zit op de middelbare school (VMBO, HAVO, VWO). De leerling is tussen 12 en 18 jaar, meestal tussen de 15 en 17 jaar.

BIJEENKOMST 2

Praktische voorbereiding (stap 3, 4 en 5)

Stap 3:

Vacature en begeleiding

Uit stap twee gebruikt u de ideeën die het meest aansprekend zijn. Let ook op de uitvoerbaarheid. Gebruik daarbij de checklist die bij het werkboek zit. Schrijf de vacature uit. Een lege voorbeeldvacature vindt u bij de materialen bij dit hoofdstuk. Denk na over de begeleiding van de stagiaires. Voor advies hierover kunt u een beroep doen op ondersteuning door de contactpersonen Kerk en Stage of op de stagemakelaar van het Steunpunt Vrijwilligerswerk bij u in de buurt: www.vrijwilligerswerk.nl.

Stap 4:

Werven van leerlingen

Maak aan jongeren kenbaar dat u maatschappelijke stageplaatsen biedt. Misschien lukt het om de vacature te vervullen via contact tussen kerk en school of met scholieren die u al kent. Mocht dit niet lukken dan kunt u uw vacature aanbieden bij het Steunpunt Vrijwilligerswerk bij u in de buurt. Zij zorgen dat de vacature bekend wordt bij de scholen en de leerlingen.

Stap 5:

Contact met Steunpunt Vrijwilligerswerk

De stagemakelaar van het Steunpunt Vrijwilligerswerk in uw regio vervult een centrale rol bij de uitvoering van de maatschappelijke stage. De stagemakelaar heeft het overzicht van de vacatures in de regio én de leerlingen die een stage moeten doen. Ook koppelt de makelaar vraag en aanbod. Het overgrote deel van de stagemakelaars is in dienst van het Steunpunt Vrijwilligerswerk. Voor het Steunpunt bij u in de buurt zie www.vrijwilligerswerk.nl. Zij kunnen u informeren over de maatschappelijke stage in uw gemeente of regio. Voor de stagemakelaars in Noord-Holland kunt u ook kijken op www.kerkenstage.nl/contact/stagemakelaars.

Inhoudsopgave bijeenkomst 2

Inleiding	3
Achtergrondinformatie	4
1. Er zijn verschillende manieren om stageopdrachten te bedenken	4
2. Geschikte stageklassen moeten leuk, leerzaam en zinvol zijn	4
3. Werven van maatschappelijke stagiaires	4
4. Rollen en taken	5
5. Steunpunten vrijwilligerswerk / Vrijwilligerscentrales	5
6. Verzekeringen en de stageovereenkomst	6
7. Begeleiding	7
8. Checklist	7
Programma	8
Draaiboek bijeenkomst 2	9
Materiaal	10

Inleiding

Tussen de eerste en tweede bijeenkomst ligt een aantal weken waarin de vrijwilligersgroep tijd heeft om te kijken welke vrijwilligersklussen de organisatie heeft voor leerlingen in het voortgezet onderwijs. Tijdens de tweede bijeenkomst gaan we werken aan een vacaturetekst, kijken hoe we aan de stagiaires komen en hoe we de begeleiding gaan regelen. Aan het eind van deze bijeenkomst is de vrijwilligersgroep klaar om een aantal leerlingen te ontvangen.

Doel van de tweede bijeenkomst

De deelnemers:

- hebben een aantal vacatures gemaakt;
- weten hoe ze leerlingen kunnen werven voor de maatschappelijke stage;
- kennen het werk van de vrijwilligerscentrale/ de stagemakelaar in hun regio;
- er zijn afspraken gemaakt over de begeleiding.

Achtergrondinformatie

1. Er zijn verschillende manieren om stageopdrachten te bedenken

Met het bedenken en formuleren van klussen kunt u leerlingen binnenhalen en stages realiseren. Daarbij moet u rekening houden met de aanpak van scholen waarmee u samen wilt werken. Zij bepalen de belangrijkste uitgangspunten: komen de jongeren alleen of in groepen? In welke periode van het jaar komen ze helpen? En komen ze op vaste tijdstippen of zijn ze flexibel inzetbaar? Houd deze uitgangspunten in de gaten, maar laat u er niet te veel door leiden. Denk in eerste instantie vooral vanuit de behoeften en wensen van uw eigen organisatie. Waar kunt u jongeren voor gebruiken? En wanneer dragen ze echt iets bij? Stageopdrachten moeten leuk en nuttig zijn voor de jongeren én voor de samenleving. Maar natuurlijk mogen klussen ook nuttig en leuk zijn voor uw organisatie. De klus mag u best iets opleveren, bijvoorbeeld naamsbekendheid.

Brainstormen (MaS Creatief) (zie bijeenkomst 1)

Een manier om stageopdrachten te bedenken is door het doen van een brainstorm. De brainstorm in de vrijwilligersgroepen zorgt dat we eens op een andere manier naar het vrijwilligerswerk kijken. Vanuit de mogelijkheden en niet vanuit de onmogelijkheden. De brainstorm wordt afgesloten met de keuze van één of enkele klussen die uw voorkeur en/of die van de leerling(en) heeft.

In kaart brengen waar meer vrijwilligers gewenst zouden zijn

Soms stelt deze aanpak het geduld van de deelnemers te veel op de proef. Je kunt ook inventariseren welke werkzaamheden er blijven liggen, bijvoorbeeld omdat er te weinig vrijwilligers zijn. Maak van al deze klussen een lijstje en kijk welke werkzaamheden goed gedaan zouden kunnen worden met leerlingen die een maatschappelijke stage doen.

Vragen

Een derde manier om een stageplek te creëren is door het aan de leerlingen zelf te vragen. Vertel de leerlingen eerst iets over het vrijwilligerswerk in en rond de kerk. Leg de leerlingen de resultaten van de brainstorm voor of het lijstje 'werkzaamheden die blijven liggen' (zie voorgaand). Vraag aan hen wat zij een leuke maatschappelijke stage zouden vinden.

2. Geschikte stageklussen moeten leuk, leerzaam en zinvol zijn.

Leuk betekent: leuk voor de leerling. Dat houdt in:

- een afgebakende klus
- eigen verantwoordelijkheden
- duidelijk en zichtbaar resultaat
- ruimte voor aandragen eigen ideeën
- eigen kennis inzetten is mogelijk

Leerzaam betekent: leerzaam voor de leerling. Dat houdt in dat de leerling:

- ziet iets van een organisatie die hij/zij niet kent, en/of
- maakt kennis met een nieuwe doelgroep (zoals eenzame ouderen) en/of
- leert samenwerken en sociale vaardigheden.

Zinvol betekent: zinvol voor de samenleving. Dat houdt in: Het werk dat een stageleerling doet, levert iets op voor de medemens of gemeenschap.

Een belangrijke vraag is: Wat zouden jongeren in bestaande projecten van onze organisatie kunnen betekenen voor onze cliënten, onze bezoekers, onze wijkbewoners?

U maakt gebruik van de capaciteiten van jongeren

Bedenk dus goed: Welke capaciteiten hebben jongeren waar u specifiek gebruik van kunt maken? Jongeren zijn leergierig, houden van bewegen en sporten ('weer eens wat anders dan school'), kunnen goed omgaan met computers, mobieltjes, websites en houden van praktische klussen. Hoe maakt u daar het beste gebruik van?

Een stage die alleen inzet op plezier - het moet leuk en flitsend zijn - heeft minder kans de scholier nadien te binden. Zodra de lol eraf is, is de scholier vertrokken. Een stage die inzet op het leren, trekt serieuzere jongeren. Met wat voor motivatie de scholier ook binnenkomt, voor elk project geldt: wanneer de scholier de waarde van zijn inzet ontdekt, heeft het project meer kans op blijvende betrokkenheid van de jongeren.

3. Werven van maatschappelijke stagiaires

Via leerlingen zelf en de ouders

Soms vragen ouders van leerlingen om een stageplaats voor hun kinderen of zijn er jongeren in de organisatie die hun vrijwilligerswerk als maatschappelijke stage willen laten gelden. Dat is allemaal mogelijk. De school bepaalt of het vrijwilligerswerk geschikt is voor de maatschappelijke

lijke stage. Sluit een stageovereenkomst af met de school. Meldt ook de stage bij de stagemakelaar, zodat zij ook op de hoogte zijn van de stageplek en misschien voor een vervolg weer een nieuwe leerling kunnen verwijzen.

Via school

Als uw kerk of vrijwilligersgroep contact heeft met een school kan zij met de school afspraken maken over het plaatsen van leerlingen. Misschien is het mogelijk om een gastles te geven op school, over het werk van uw organisatie. Dit promoot uw organisatie, werft leerlingen en geeft tevens de mogelijkheid om al wat aan voorbereiding te doen. Het kan ook het begrip van de school voor het werk dat u doet vergroten en de samenwerking verstevigen.

Via de maatschappelijke stagemakelaar

U kunt uw stageopdrachten ook doorgeven aan de stagemakelaar (vaak het Steunpunt Vrijwilligerswerk). Overleg met deze persoon hoe u de stageopdracht het beste kunt promoten. Vaak komt uw opdracht in een digitale vacaturebank of folder. Overleg ook hoe de leerlingen zich kunnen inschrijven voor deze stage. Promoot de klus zo aansprekend mogelijk, gericht op het 'nieuwe' dat de leerling zal gaan meemaken. Leerlingen zijn nu eenmaal nieuwsgierig. Speel daar op in. Bedenk welke vragen de leerlingen zouden stellen over de stage, wat weten ze al, wat vinden zij belangrijk.

Vraag eventueel hulp van de stagemakelaar bij het formuleren van de klus voor in de vacaturebank.

Als u voorwaarden stelt aan de stageleerling, denk dan aan een bepaalde leeftijd of bijvoorbeeld kennis van computer (bij het maken van een website), zorg dan dat deze ook in de vacature staan. U kunt voor het maken van een vacature gebruik maken van de voorbeeldformulieren bij de materialen bij dit hoofdstuk.

4. Rollen en taken

Wat betreft de maatschappelijke stage zijn de volgende rollen en taken verdeeld:

School

De scholen bereiden leerlingen voor, stellen stagecontracten op, begeleiden de leerlingen tijdens de stage, reflecteren en evalueren met hen. Daarnaast onderhouden ze nauw contact met de stagemakelaar en stagebieders.

Scholen:

- plaatsen de maatschappelijke stage in het schoolcurriculum;
- stellen randvoorwaarden op voor een geschikte stage;
- bereiden de leerlingen voor en begeleiden hen;
- verzekeren de leerlingen.

Leerlingen

Om de leerlingen is het uiteindelijk allemaal te doen. Zij verbreden hun horizon en maken kennis met vrijwilligerswerk. Ze voeren de stage uit, houden een logboek bij en reflecteren op de stage.

Stagebieders

Dit is de partij die de stageplaats aanbiedt. Dat brengt verschillende verantwoordelijkheden met zich mee, zoals inhoud geven aan de stage, begeleiding bieden tijdens de stage en het ondertekenen van het stageovereenkomst.

Stagebieders:

- geven inhoud aan de stage
- helpen bij begeleiding
- waarborgen de veiligheid
- bieden stageplaatsen

Stagemakelaars

Het merendeel van de stagemakelaars werkt bij het Steunpunt vrijwilligerswerk in de buurt. Zie www.vrijwilligerswerk.nl. Stagemakelaars of -bemiddelaars brengen vraag en aanbod bij elkaar. Ze matchen leerlingen en scholen met stagebieders. Daarnaast kunnen ze stagebieders helpen om invulling te geven aan een stage. Stagemakelaars:

- informeren scholen en organisaties over maatschappelijke stages
- gaan creatief op zoek naar goede stageplaatsen
- bemiddelen leerlingen
- ondersteunen organisaties en scholen

Gemeente

De gemeente is verantwoordelijk voor het aanwijzen en functioneren van de lokale stagemakelaar. De gemeente moet:

- een visie op de makelaarsfunctie formuleren;
- makelaar aanstellen (en aansturen);
- middelen inzetten voor maatschappelijke stages;
- samenwerking tussen gemeente, scholen en makelaar stimuleren;
- regionale afspraken maken over het financieren van de maatschappelijke makelaar.

5. Steunpunten vrijwilligerswerk /Vrijwilligerscentrales

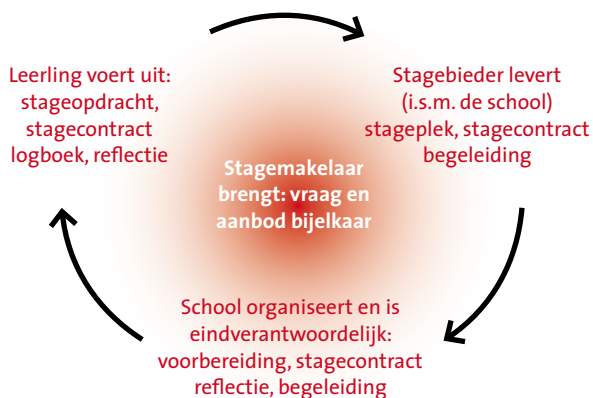
In Nederland zijn zo'n 220 lokale Steunpunten vrijwilligerswerk (vrijwilligerscentrales) actief. In grootte variëren zij van een vrijwilliger die een map met vacatures up-to-date houdt tot een vrijwilligerscentrale met een veelheid aan taken en meerdere professionele adviseurs in dienst.

Steunpunten vrijwilligerswerk voeren, door ontwikkelingen in het vrijwilligerswerk, steeds meer nieuwe werkzaamheden en projecten uit. De komst van de Maatschappelijke stages en Maatschappelijk Betrokken Ondernemen zijn voorbeelden

hiervan. Ook krijgt het vrijwilligerswerk met de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) steeds meer aandacht. Gemeenten hebben hierin de opdracht om het lokale vrijwilligerswerk in de volle breedte te ondersteunen. Het Steunpunt vrijwilligerswerk of de vrijwilligerscentrale is meestal de partij die in opdracht van de gemeente de stagemakelaar is.

Wat houdt de makelaarsfunctie precies in?

Voor de maatschappelijke stage is het belangrijk vraag en aanbod goed aan elkaar te koppelen. Ook de communicatie tussen scholen en stagebieders moet goed geregeld zijn. De stagemakelaar zorgt daarvoor. Hoe meer scholen en organisaties betrokken zijn bij de maatschappelijke stages, hoe meer toegevoegde waarde een externe stagemakelaar heeft. De stagemakelaar is de spin in het web van de maatschappelijke stage, zoals onderstaande afbeelding laat zien.

De Steunpunten vrijwilligerswerk beschikken over een uitgebreid netwerk van maatschappelijke organisaties die stageplaatsen kunnen bieden. Ook hebben ze vaak een digitale vacaturebank. Incidenteel zijn er commerciële stagemakelaars actief of heeft een school de makelaarstaak intern geregeld.

Globaal omvat het aanbod van de meeste stagemakelaars

- Deskundigheidsbevordering en organisatieadvies aan stagebieders
- Begeleiding van vrijwilligersorganisaties bij het creëren van stageplaatsen
- Voorbereiding van leerlingen op de stages
- Bemiddeling bij stages
- Begeleiding van stages
- Verdeling stageplaatsen onder scholen
- Zorg voor gevarieerde stageplaatsen
- Bedenken van stageconcepten
- Van compleet pakket tot het verstrekken van vacatures

Adressen van vrijwilligerscentrales vindt u op www.vrijwilligerswerk.nl.

6. Verzekeringen en de stageovereenkomst

Het is belangrijk dat de maatschappelijke stagiaires verzekerd zijn. Want hoe veilig een leerling ook werkt en hoe goed de begeleiding ook is, een ongeluk kan altijd gebeuren. Een verzekering zorgt ervoor dat leerlingen recht hebben op een vergoeding als ze schade of letsel oplopen tijdens hun stage.

Wie moet een verzekering voor maatschappelijk stagiaires afsluiten?

Scholen zijn verantwoordelijk voor de verzekering van hun leerlingen, dus ook tijdens de maatschappelijke stage. Die verzekering houdt in dat leerlingen recht hebben op een vergoeding als ze schade of letsel oplopen tijdens hun stage. Maar ook de stageplek heeft een verantwoordelijkheid. De stagebieder moet evenals voor haar eigen vrijwilligers en cliënten zorgen voor de veiligheid van de stagiaire.

Zorg voor een stageovereenkomst

Meestal hebben scholen al een verzekering met dekking voor buitenschoolse activiteiten en stages. Wanneer u zelf zorgt voor de werving van leerlingen is het belangrijk dat voor de stageperiode een stageovereenkomst wordt afgesloten. Vraag altijd even of de school gedekt is bij ongevallen van een MaS stagiair. Wanneer de stage geregeld is door de stagemakelaar in uw gemeente zal deze gezorgd hebben voor een stageovereenkomst met de school. Wil je zekerheid, vraag het dan even na of vraag om een kopie van de stageovereenkomst.

De school is niet meer verantwoordelijk als de stagiaire vrijwilliger wordt

Als een leerling zich thuis voelt bij uw vrijwilligersgroep kan hij of zij besluiten om langer te blijven werken. Op het moment dat een leerling zijn officiële stageperiode heeft afgesloten, is de school niet langer verantwoordelijk. De stagiaire en de vrijwilligersgroep zorgen zelf voor de afspraken en ook voor de verzekering.

Andere manieren waarop leerlingen (mogelijk) verzekerd zijn

- Leerlingen die onder toezicht van professional of ervaren vrijwilliger maatschappelijke stage lopen bij een organisatie die een eigen werknemersaansprakelijkheidsverzekering of vrijwilligersverzekering heeft, zijn (ook) via de stageorganisatie verzekerd.
- Veel gemeenten hebben een vrijwilligersverzekering, waarin in veel gevallen ook maatschappelijk stagiaires mee-verzekerd zijn. In gemeenten met een VNG Vrijwilligersverzekering van Centraal Beheer Achmea zijn vanaf 1 januari 2011 maatschappelijke stagiaires volledig gedekt.
- Vaak zijn leerlingen ook nog eens verzekerd via de ouders en hun aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren.

7. Begeleiding:

De begeleiding van de maatschappelijke stage is een taak van de school, maar op de stageplek zelf hebben de jongeren ook (praktische) begeleiding nodig. Wie gaat dat doen? Dit kan een vrijwilliger, maar ook een hbo-stagiaire of een ouder zijn. Een geschikte begeleider:

- kan goed uitleg geven;
- vindt het leuk om met jongeren te werken;
- heeft de mogelijkheid om snel vragen van de stagiaires te beantwoorden;
- houdt rekening met de leefwereld van jongeren.

Tips:

Denk tijdig na over de introductie die u de jongere(n) geeft bij binnenkomst in de organisatie. Wordt dit een klein praatje, een filmpje of een rondleiding?

Probeer een aantal vaste medewerkers aan te wijzen die verantwoordelijk zijn voor de maatschappelijke stage. Zoek hiervoor personen uit die met jongeren kunnen omgaan.

Laat jongeren niet de hele tijd alleen werken, maar laat ze samen optrekken met het hele team. Persoonlijk contact maakt de stage leuk voor jongeren.

Sluit altijd een maatschappelijke stageovereenkomst of contract af met de school en de leerling. Handig is ook om telefoonnummers uit te wisselen, want mocht er iets gebeuren, dan kunt u direct contact opnemen met de school en de leerling.

Plan alvast een korte evaluatie met stagiaires en collega's. Naar aanleiding daarvan kunt u uw aanpak aanscherpen of verbeteren.

8. Checklist:

Voordat we leerlingen gaan werven kunnen we checken of de organisatie nu maatschappelijke stage 'klaar is' (zie de checklist).

Belangrijke vragen zijn:

- Zijn de werkzaamheden duidelijk omschreven voor jongeren?
- Is dit werk kortdurend en concreet, met een duidelijk begin en eind?
- Voeren de leerlingen het werk met anderen uit?
- Bevat het werk een uitdaging voor jongeren?
- Helpen jongeren zelf mee om het werk te organiseren?
- Is bekend wie er binnen de organisatie de begeleiding op zich neemt?
- Is vooraf of tijdens het werk instructie nodig? (Zo ja, wie doet dit?)
- Zijn benodigdheden en apparatuur (op tijd) aanwezig?
- Zijn er middelen om eventuele extra kosten op te vangen?
- Zijn er voor de organisatie voordelen op korte en/of langere termijn?

Komen de ideeën van activiteiten en wensen overeen met die van de school? Denk aan de duur, tijdstip van uitvoering, leeftijd leerlingen, aantal leerlingen per klus, voorbereiding en evaluatie. Hoeveel stageplaatsen kunt u realiseren? Wanneer en hoe kunt u de vacature aanleveren?

Programma

Tijdens deze bijeenkomst leert u hoe u als vrijwilligersorganisatie de maatschappelijke stage concreet kunt maken en kunt organiseren. Hoe u leerlingen kunt werven en welke stappen er nog genomen moeten worden om leerlingen welkom te kunnen heten.

Nodig eventueel de stagemakelaar/ vrijwilligerscentrale uit om zelf iets te vertellen over hun werk en mee te helpen in het programma.

19:30 uur ontvangst

20:00 uur inventarisatie stand van zaken

20:15 uur informatie over rollen en taken / de Stagemakelaar

20:30 uur vacatures maken

21:10 uur werven van leerlingen

21: 25 uur begeleiden van de MaS leerlingen

21:40 uur hebben we nu alles geregeld?

21:50 uur afronding en het maken van afspraken

22: 00 uur einde

20:00 u Inventarisatie van de stand van zaken bij de deelnemers

Hoe ver zijn jullie gekomen met het bedenken van MaS - klussen? Wat ging goed? Welke knelpunten kwamen jullie tegen? Wat heb je gedaan om ze op te lossen? Voor welke MaS klus(sen) hebben jullie gekozen?

Introductie

(PowerPoint presentatie, sheet 1 en 2).

In deze bijeenkomst staan we stil bij alle praktische zaken die geregeld moeten worden voordat we leerlingen voor de maatschappelijke stage kunnen ontvangen, zoals

- het werven van leerlingen;
- het maken van een vacature;
- en de begeleiding van de leerlingen tijdens de stage.

De stagemakelaar kan ons hierbij helpen.

20:15 u Wat doet een stagemakelaar of de stagecoördinator

(PowerPoint presentatie, sheet 3). Deze kan worden gedownload van www.kerkenstage.nl.

Een presentatie van de stagemakelaar over het werk van een Steunpunt Vrijwilligerswerk en over wat een stagemakelaar doet. **Of**

Een presentatie van de stagecoördinator van een school over zijn werk en over hoe de maatschappelijke stage op de school is georganiseerd. **Of**

Wanneer er op de bijeenkomst geen stagemakelaar of stagecoördinator aanwezig is, kan kort iets verteld worden over de rol en taken van iedereen, die bij de maatschappelijke stage betrokken is. Het overzicht van rollen en taken vindt u bij de materialen van dit hoofdstuk en kunt u ook uitdelen.

20:30 u Vacatures maken in groepjes

(PowerPoint presentatie, sheet 4 en 5).

Hoe je ook de leerling(en) weet te vinden voor de maatschappelijke stage het is altijd nodig kort op te schrijven wat je van de leerling(en) verwacht en aan welke voorwaarden eventueel moet worden voldaan (leeftijd, expertise, tijdstip enz.).

Opdracht: Maak in tweetallen een vacaturetekst. Je kunt hiervoor gebruik maken van de voorbeeldformulier uit de materialen of van het voorbeeld dat de stagemakelaar/stagecoördinator aanreikt.

Vijf tips voor het opstellen van een vacaturetekst:

1. **Spreek de lezer aan.** Gebruik 'je' en 'jij'. Spreek vanuit de organisatie als 'we'.

2. **Welke vragen** heeft iemand van die leeftijd over uw aanbod? Beantwoord deze vragen.

3. Maak de tekst **actief**. Anders creëert u afstand.

Niet: Er wordt begeleiding gegeven.

Wel: We geven je begeleiding bij de maatschappelijke stage.

4. **Stel vragen:** "Heb je een passie voor nieuwe media? Wij zoeken iemand..." en nodig uit: "Interesse? Reageer dan..."

5. **Plaats links** in de vacaturetekst zodat de leerlingen op het internet onmiddellijk meer informatie kunnen vinden.

6. **Beelden en concrete woorden** zijn belangrijk. Wat zou u in Neonletters op de gevel zetten? Wat voor tekst zou u op een balpen of draagtas zetten? Plaats zo mogelijk een foto bij uw vacature.

20:55 u Presentatie vacatures

Kort aan elkaar **presenteren** van de gemaakte vacatures.

Resultaat: Eén of meer vacatureteksten.

21:10 u Werven van leerlingen

(PowerPoint presentatie, sheet 6).

- Via de leerlingen zelf en de ouders
- Via de school
- Via de maatschappelijke stagemakelaar

Resultaat: er wordt afgesproken op welke wijze leerlingen benaderd worden. **Tip:** Doe het zo eenvoudig mogelijk.

21:25 u Begeleiding van de MaS leerlingen

(PowerPoint presentatie, sheet 7 en 8).

Wie zorgt voor de opvang, introductie en begeleiding van de leerling(en) tijdens de maatschappelijke stage?

Zie punt 8 van de achtergrondinformatie.

Resultaat: er zijn afspraken gemaakt over de begeleiding van de leerling(en).

21:40 u Hebben we alles geregeld?

Aan de hand van de checklist kijken wat er nog meer nodig is om de stage uit te kunnen voeren (PowerPoint presentatie sheet 9). De checklist vindt u bij de materialen van dit hoofdstuk.

21:50 u Afronding en het maken van afspraken

PowerPoint presentatie, sheet 10 - 13).

- Zijn er nog vragen?
- Wat we doen op bijeenkomst 3

22:00 u Einde

Materiaal

1. PowerPoint presentatie

2. Vacature formulier

Om uit te delen:

3. Rollen en taken maatschappelijke stage

4. Het voortgezet onderwijs in Nederland (kennisnet)

5. Model Stageovereenkomst (VWC Alkmaar)

6. Checklist

7. ARBO en MaS (min VWS)

Powerpoint presentatie

RAAD VAN KERKEN NOORD-HOLLAND

MAATSCHAPPELIJKE STAGE

www.maatschappelijkestage.nl

MAATSCHAPPELIJKE STAGES VOOR JONGEREN

OSMA

Bijeenkomst 2

- inventarisatie stand van zaken
- rollen en taken / de Stagemakelaar
- werven van leerlingen
- vacatures maken
- begeleiden van de MaS leerlingen

WAT DOET HET STEUNPUNT VRIJWILLIGERSWERK?

- Bemiddeling van leerlingen naar MaS plekken
- Gastlessen vrijwilligerswerk
- Lokaal platform MaS
- Symposium Maatschappelijke Organisaties
- Ondersteuning Maatschappelijke Organisaties
- Promotie en coördinatie MaS

WAT IS EEN MAATSCHAPPELIJKE STAGE?

Een stage in de samenleving:

- iets betekenen voor een ander
- zonder dat je ervoor wordt betaald

MAAK EEN VACATURE

- Maak in tweetallen een vacaturetekst
- Je kunt hiervoor gebruik maken van het voorbeeld vacatureformulier maatschappelijke stage
- Presenteer de vacature voor de groep

WERVEN VAN STAGIAIRES

- Via leerlingen zelf en ouders
- Via school
- Via de maatschappelijke stagemakelaar

BEGELEIDING

- een vrijwilliger
- een hbo - stagiaire
- een andere jongere
- een ouder
- ..

Een geschikte begeleider

- kan goed uitleg geven;
- vindt het leuk om met jongeren te werken;
- heeft de mogelijkheid om snel vragen van de stagiaires te beantwoorden;
- houdt rekening met de leefwereld van jongeren.

Invullen van de checklist

Vul de checklist in om te onderzoeken wat er nog meer nodig is voor de Maatschappelijke stage

Afronding

- Zijn er nog vragen?
- Afspraken voor bijeenkomst 3

Meer informatie:

www.maatschappelijkstage.nl

www.kerkenstage.nl

Vacatureformulier Maatschappelijke Stage

Algemene gegevens

Naam organisatie

Omschrijving organisatie

Contactpersoon

Telefoon

Email

Stagegegevens

Titel vacature

Omschrijving vacature

Soort stage (*Actiedag / Blokstage / Lintstage / Estafettestage / Carrouselstage*)

Periode (*maand / week / dag / dagdelen*)

Aantal leerlingen

Voorkeur leerlingen (*leeftijd / onderwijsniveau*)

Overige opmerkingen

Rol- en taakverdeling Maatschappelijke Stage

Alle partijen die betrokken zijn bij maatschappelijke stage, moeten afspraken maken over de taakverdeling. Hieronder vindt u een aanzet voor de taakverdeling. Het is belangrijk hierover met elkaar in gesprek te gaan. Taken kunnen overigens ook door meerdere partijen worden uitgevoerd (bijvoorbeeld evaluatie).

Scholen

Eindverantwoordelijk voor MAS. Maatschappelijke stage dient per 2011-2012 onderdeel te zijn van het schoolplan. Een beleidsplan en invoeringsplan zijn dan ook nodig. De school bereidt leerlingen voor, stelt stagecontracten op, begeleidt de leerlingen tijdens de stage, reflecteert met hen en evalueert. Daarnaast onderhoudt ze nauw contact met de stagemakelaar en stagebieders.

Taken:

- Plaatsing van maatschappelijke stage in het curriculum
- Ouders informeren over maatschappelijke stage
- Scholieren informeren over maatschappelijke stage
- Helpdesk opzetten voor leerlingen met vragen over hun stage
- Randvoorwaarden opstellen voor geschikte stageplaatsen
- Goedkeuring geven voor het eerste contact van de leerling met een organisatie
- Leerlingen met een rugzak of moeilijk gedrag begeleiden bij de keuze van een stageplek
- Goedkeuren van opgegeven stageplaatsen
- Stagecontracten opstellen
- ICT-systeem kopen
- Verzekeringen regelen voor leerlingen
- Begeleiding van leerlingen met problemen tijdens hun stage
- Evalueren van de stages met leerlingen

Gemeente

De gemeente is verantwoordelijk voor het aanwijzen en functioneren van de lokale stagemakelaar. Het ministerie van OCW en het ministerie van VWS hebben in samenspraak met de VNG een convenant opgesteld. Hierin zijn o.a. de kerntaken van maatschappelijk makelaars vastgelegd.

De drie kerntaken van de maatschappelijk makelaar zijn:

1. versterken van vrijwilligerswerk in den brede en passend aanbod aan leerling indien nodig;
2. ondersteunen organisaties bij plaatsen van stagiaires én vrijwilligers;
3. bevorderen dat de stagiaire van nu de vrijwilliger van de toekomst wordt.

Taken:

- Profiel opstellen voor een maatschappelijke stagemakelaar
- Maatschappelijke stagemakelaar aanstellen
- Maatschappelijke stagemakelaar betalen
- Maatschappelijke stagemakelaar aansturen
- Contact en samenwerking tussen gemeenten, stagemakelaars en scholen coördineren
- Regionale afspraken maken over de financiering van de maatschappelijke stagemakelaar
- Regionale afspraken maken over stageplekken
- Proces van samenwerking tussen alle scholen coördineren
- Werkoverleg tussen alle partijen organiseren

Stagemakelaar/bemiddelaar

Stagemakelaars of -bemiddelaars werken in opdracht van de gemeente. Ze brengen vraag en aanbod bij elkaar. Ze matchen leerlingen en scholen met stagebieders. Daarnaast kunnen ze stagebieders helpen om invulling te geven aan een stage.

Taken:

- Vrijwilligersorganisaties informeren over maatschappelijke stage
- Belangenbehartiging voor organisaties
- Vacatures verzamelen
- Organisaties helpen met het bedenken van stageplaatsen
- Organisaties helpen met het formuleren van vacatures
- Leerlingen helpen met het kiezen van een stageplek
- Helpdesk opzetten voor organisaties met vragen over maatschappelijke stage
- Organisaties trainen in het omgaan met jongeren
- ICT-systeem beheren
- Evalueren van de stages met vrijwilligersorganisaties

Stagebiedende organisatie

Dit is de partij die de stageplaats aanbiedt. Dat brengt verschillende verantwoordelijkheden met zich mee, zoals inhoud geven aan de stage, begeleiding bieden tijdens de stage en het ondertekenen van het stagecontract.

Taken:

- Leerling begeleiden tijdens de stage
- Stageopdrachten bedenken
- Veiligheid van de leerling garanderen, o.a. door goede instructie

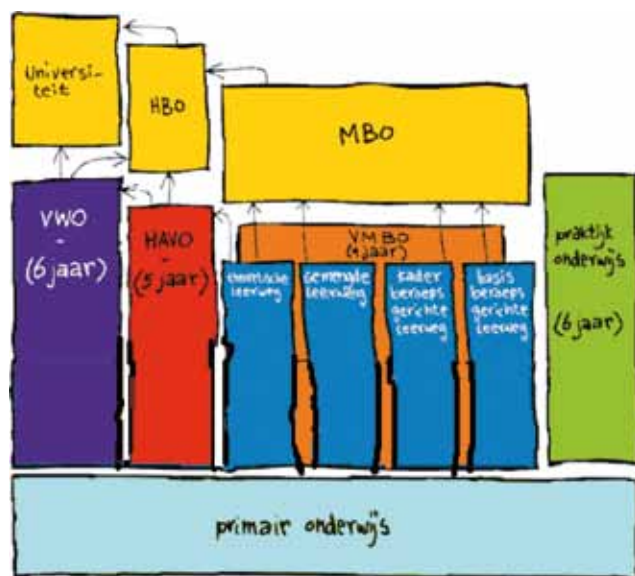
Voor veel vrijwilligers is het lang geleden dat ze met het voortgezet onderwijs te maken hebben gehad. Daarom hierbij kort informatie over hoe het voortgezet onderwijs op dit moment in Nederland georganiseerd is.

Dit hoofdstuk gaat over het voortgezet onderwijs in Nederland, over welke soorten scholen er zijn, hoe je kunt doorstromen van het ene niveau naar het andere en hoe de aanmelding verloopt.

HET VOORTGEZET ONDERWIJS IN NEDERLAND

Je kunt kiezen uit de volgende soorten van voortgezet onderwijs:

- Pro (praktijkonderwijs);
- VMBO (voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs);
- HAVO (hoger algemeen voortgezet onderwijs);
- VWO (voorbereidend wetenschappelijk onderwijs).

Doorstroom

In het schema kun je aflezen hoe je kunt doorstromen van de ene school naar de andere school. Bij de keuze van een school voor voortgezet onderwijs is het goed om te weten hoe je van de ene school kunt doorstromen naar de andere. Een school voor voortgezet onderwijs is meestal geen eindstation. De meeste leerlingen gaan daarna naar een vervolgonderwijs of een baan met een scholingstraject. Weet je al wat je later wilt worden? Welke doorstroommogelijkheden zijn voor jou belangrijk? Het is goed om dit in je schoolkeuze mee te nemen.

HET VMBO:

VOORBEREIDEND MIDDELBAAR BEROEPSONDERWIJS

VMBO betekent voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs. Het VMBO bereidt voor op het middelbaar beroepsonderwijs (MBO). Met het VMBO diploma kun je dus naar een beroepsopleiding. Het VMBO duurt vier jaar. De eerste twee jaren noemen we de onderbouw. Hier krijg je een breed vakkenpakket aangeboden. De onderbouw in de verschillende scholen verschilt. Vraag dus zeker na hoe het programma van de onderbouw is georganiseerd.

Leerwegen in het VMBO

In het derde en vierde jaar volgen de leerlingen verschillende leerwegen, die voorbereiden op een beroepsopleiding. De vier leerwegen zijn:

1. de theoretische leerweg;
2. de gemengde leerweg;
3. de kaderberoepsgerichte leerweg;
4. de basisberoepsgerichte leerweg.

In de theoretische leerweg en de gemengde leerweg zitten meer leervakken, maar in de praktijk verschillen deze twee leerwegen niet zo veel van elkaar. In de beroepsgerichte leerwegen zitten meer beroepsgerichte vakken. Over de verschillen tussen de leerwegen kun je het beste meer informatie vragen op de school voor voortgezet onderwijs. Vraag ook naar de doorstroommogelijkheden naar het MBO bij de verschillende leerwegen.

Sectoren in het VMBO

In het VMBO zijn er vier sectoren waar je tijdens je opleiding een keuze uit kunt maken. Elke sector heeft een vast vakkenpakket dat hoort bij de beroepen binnen die sector. De vier sectoren zijn de sector Techniek, de sector Zorg en Welzijn, de sector Economie en de sector Landbouw.

Als je naar een school gaat voor VMBO is het belangrijk om te weten wat het aanbod is van de school, welke leerwegen er zijn en welke sectoren. Niet elke school voor VMBO biedt hetzelfde onderwijsprogramma aan. Het is belangrijk om te vragen naar: Hoe ziet het onderwijs er uit in de eerste twee leerjaren en daarna? Hoe kun je als leerling een overstap maken binnen de VMBO school? Is er doorstroming mogelijk van de VMBO school naar het HAVO?

Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO)

Voor leerlingen die bij het onderwijs extra ondersteuning en hulp nodig hebben is er het leerwegondersteunend onderwijs (LWOO). Leerlingen krijgen dan extra hulp. Het onderwijs wordt gegeven in kleinere groepen en het wordt aangepast aan het tempo van de leerling. In principe heeft elke leerweg in het VMBO een vorm van leerwegondersteunend onderwijs. De bedoeling is dat de leerlingen met deze ondersteuning net als andere leerlingen in het VMBO toewerken naar een diploma VMBO. Om leerwegondersteunend onderwijs te kunnen volgen heeft een leerling een beschikking nodig van de Regionale Verwijzingscommissie (RVC).

Praktijkonderwijs

Voor leerlingen die naar verwachting de leerwegen niet met een VMBO diploma zullen afsluiten, is er het praktijkonderwijs. Dit is een gewone school voor voortgezet onderwijs met extra faciliteiten en speciaal onderwijs met veel praktijkvakken. Praktijklessen en stage staan centraal en de theorie is ondersteunend. De praktijkschool biedt veel scholing en training die helpt om later zelfstandig in de maatschappij een plek te vinden. De leerlingen verlaten de school met een landelijk erkend getuigschrift. De meeste leerlingen gaan na de praktijkschool naar een betaalde baan of een baan met een scholingstraject. Om praktijkonderwijs te kunnen volgen heeft een leerling een beschikking nodig van de Regionale Verwijzingscommissie (RVC).

HAVO EN VWO

Het HAVO (hoger algemeen voortgezet onderwijs) duurt vijf jaar en is vooral bedoeld als voorbereiding op het hoger beroepsonderwijs (HBO).

Het VWO (voorbereidend wetenschappelijk onderwijs) duurt zes jaar en is vooral bedoeld als voorbereiding op het wetenschappelijk onderwijs, de universiteit. In het VWO kun je naar een atheneum of een gymnasium. Hoe dat precies zit, kun je het beste navragen op de school zelf.

Onderbouw

De eerste drie jaren van het HAVO en het VWO noemen we de onderbouw. Er zijn nogal wat verschillen tussen de scholen als het gaat om het onderwijsprogramma in de onder-

bouw. Het is belangrijk om je hierover goed te informeren. Het kan veel uitmaken welke school je kiest. De ene school zal beter passen bij jouw capaciteiten en toekomstwensen dan de andere school. Het is natuurlijk altijd het beste als je meteen op de goede school terecht komt. De brugperiode is niet op alle scholen hetzelfde. Vraag dat goed na zodat je de brugperiode kunt kiezen, die het beste bij je past.

Met een bewijs dat je de eerste drie jaren van het HAVO of VWO goed hebt doorlopen, kun je doorstromen naar een vakopleiding of een middenkaderopleiding in het middelbaar beroepsonderwijs (MBO). In dat geval werk je dus niet meer verder aan je diploma voor het HAVO of VWO, maar stroom je door naar een andere school. Bijvoorbeeld omdat je al eerder aan een beroepsopleiding wilt beginnen, of omdat een ander onderwijsniveau beter bij je past.

Profielen in de bovenbouw

Vanaf het vierde leerjaar, in de bovenbouw van het HAVO en het VWO kun je kiezen uit vier profielen:

1. natuur en techniek;
2. natuur en gezondheid;
3. economie en maatschappij;
4. cultuur en maatschappij.

Welk profiel je ook kiest, elke leerling in de bovenbouw volgt een aantal gemeenschappelijke vakken die voor alle leerlingen belangrijk zijn. Verder zijn er natuurlijk de vakken die horen bij het profiel dat je hebt gekozen. Daarnaast is er een vrije ruimte die je gebruikt om vakken te volgen uit een ander profiel. In de bovenbouw van het HAVO en het VWO kun je dus meer je eigen belangstelling gaan volgen door te kiezen voor een van de vier profielen en de vrije ruimte te benutten. De tweede fase is in 2007 sterk aangepast. Vraag dus goed na hoe deze aanpassing op de verschillende scholen eruit komt te zien.

Checklist 'Goed idee! En nu?'

Zijn de werkzaamheden duidelijk omschreven voor jongeren?

Ja Nee

Is dit werk kortdurend en concreet, met een duidelijk begin en eind?

Ja Nee

Voeren de leerlingen het werk met anderen uit?

Ja Nee

Bevat het werk een uitdaging voor jongeren?

Ja Nee

Helpen jongeren zelf mee om het werk te organiseren?

Ja Nee

Is bekend wie er binnen de organisatie de begeleiding op zich neemt?

Ja Nee

Is vooraf of tijdens het werk instructie nodig? (Zo ja, wie doet dit?)

Ja Nee

Zijn benodigdheden en apparatuur (op tijd) aanwezig?

Ja Nee

Zijn er middelen om eventuele extra kosten op te vangen?

Ja Nee

Zijn er voor de organisatie voordelen op korte en/of langere termijn?

Ja Nee

Maatschappelijke stage en de ARBO-wet

De arbeidsomstandighedenwet én de arbeidstijdenwet zijn beide van toepassing op de maatschappelijke stage. Wat staat er in die wetten? En wat betekent dat concreet voor de invulling van maatschappelijke stage?

Arbeidsomstandighedenwet

Om jongeren te beschermen, zijn er een aantal regels opgesteld waar werkgevers, maar ook stagegebiedende partijen, zich aan dienen te houden.

Voor jongeren tot en met 15 jaar zijn er beperkingen. Voor jongeren boven de 15 jaar zijn er meer mogelijkheden om werkzaamheden te verrichten, hoewel ook voor hen beperkingen gelden. Toezicht en voorlichting is voor alle jongeren onder de 18 jaar noodzakelijk.

Wat mag?

Kinderen onder de 16 jaar mogen alleen werken onder strenge voorwaarden en op gezette tijden zoals buiten schooltijd en / of in vakanties. Werkzaamheden die kinderen van 15 jaar of jonger mogen verrichten zijn:

- Kinderen vanaf 12 jaar mogen hulparbeid verrichten in het kader van een alternatieve straf.
- Kinderen vanaf 13 jaar mogen niet-industriële hulparbeid verrichten van lichte aard en ze mogen meewerken aan uitvoeringen.
- Kinderen vanaf 14 jaar mogen lichte hulparbeid verrichten die samenhangt met het onderwijs.
- Kinderen vanaf 15 jaar mogen ochtendkranten bezorgen en niet-industriële arbeid van lichte aard verrichten.

Met “niet-industriële (hulp)arbeid” worden hand- en span-diensten bedoeld en geen productiegerichte arbeid. Gevaar voor de gezondheid of veiligheid van de kinderen moet uitgesloten zijn. Licht nietindustriële werk dat kinderen tot en met 15 jaar mogen doen is bijvoorbeeld:

- lichte (hulp)werkzaamheden in een winkel, zoals vakken vullen, het markeren van lege vakken, helpen bij het inpakken, vloer vegen of schoonmaakwerkzaamheden
- lichte (hulp)werkzaamheden in de landbouw, zoals groenten en fruit plukken, lichte oogstwerkzaamheden, het voeren van kleine dieren
- (hulp)werkzaamheden in de horeca, zoals het helpen bij het bedienen, bijvoorbeeld in een snackbar, kantine of restaurant. Als er alcohol wordt geschonken mag een kind niet in het restaurantdeel helpen maar wel in de keuken
- (hulp)werkzaamheden bijvoorbeeld bij een manege, op een camping, in een speeltuin, in een pretpark, in een bowlingcentrum, in een museum

Een totaal overzicht van regels voor jeugdige medewerkers vindt u in het kennisdossier op de site van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Kijk ook op www.arbo.nl, (zoek op jeugdarbeid). Meer informatie vindt u op arbo-portaal en bij het onderdeel jongeren op www.arbo.nl.

Wat betreft het type werkzaamheden zijn jongeren vanaf 16 jaar aan minder regels gebonden. Bovendien zijn ze zelfstandiger dan de jongere leerlingen. Wellicht een goede om te overwegen leerlingen op iets latere leeftijd in te zetten als maatschappelijke stagiair?

Arbeidstijdenwet

Ook zijn er regels over op welke tijden jongeren ingezet mogen worden als betaald medewerker, maar ook als vrijwilliger en stagiair.

Kinderen van 13 en 14 jaar

Kinderen vanaf 13 jaar mogen zeer beperkt werken. De regels hiervoor verschillen: voor schooldagen gelden andere regels dan voor vrije dagen.

Schooldagen

Een 13- of 14-jarig kind mag op schooldagen incidenteel werken. Het mag dan klusjes rond het huis en in de buurt verrichten. De kinderen van winkeliers of landbouwers mogen in het bedrijf van hun ouders helpen. Voorwaarde is dat het bedrijf één geheel vormt met het woonhuis van het kind. Het aantal uur naast de lesuren mag maximaal 2 uur zijn per dag. Wel geldt een maximum van 5 werkdagen en 12 werkuren per week.

Vrije dagen

Vrije dagen zijn zaterdagen en eventuele andere vrije dagen waarop het kind geen school heeft. Op zondag mogen deze jongeren niet werken. Wel mogen ze soms, onder strenge voorwaarden, aan uitvoeringen deelnemen. Op vrije dagen mogen 13- en 14-jarigen meer soorten werk verrichten. Ze mogen dan niet-industriële hulparbeid van lichte aard verrichten. De kinderen mogen dus hand- en spandiensten verrichten, geen zelfstandige arbeid.

Op vrije dagen mogen jongeren van 13 en 14 jarigen zich maximaal 7 uur inzetten. Dit geldt ook voor de vakanties. Alle dagen van het jaar geldt dat leerlingen niet na 19.00 uur 's avonds mogen werken.

13 en 14 jarigen

Kenmerk	Regel	Verdere uitleg
Rusttijden	14 uur per dag Rust na 19.00 uur	14 uur per dag minimaal rust. In schoolweken minimaal rust tussen 19.00 en 8.00 uur. In schoolvakanties mogen leerlingen iets eerder beginnen. Rust is dan tussen 19.00 en 7.00 uur.
Werkdagen	Max. 5 dagen in de week Niet op zondag	Jongeren mogen niet 7 dagen per week werken, een maximum geldt van 5 dagen. Op zondag mogen de jongeren in geen geval werken (alleen bij uitvoeringen gelden andere regels, zie www.arbowet.nl)
Arbeidsduur	Per schooldag 2 uur Per niet-schooldag 7 uur Max. 12 uur in totaal per schoolweek Per vakantiedag 7 uur Max. 35 uur per vakantieweek Max. 4 weken in totaal Pauze	Maximaal 2 uur buiten de schooltijden ('s middags dus), alleen kleine klusjes. Maximaal 7 uur achter elkaar, ook hier geldt dat het gaat om niet-industriële arbeid van lichte aard. Als jongeren dus op zaterdag werken, mogen ze doordeweeks nog maximaal 5 uur werken. In vakantie hebben de jongeren al iets meer rust, dan mogen ze max. 7 uur per dag werken In de vakantie mogen jongeren max. 35 uur per week werken. Met een maximum van 4 weken per jaar. Jongeren mogen dus niet alle vakantieweken werken. Maar: ze mogen max. 3 weken achter elkaar werken. Als jongeren (in vakantie of op zaterdag) meer dan 4,5 uur werken, hebben ze recht op minstens 30 min. aaneengesloten pauze.

Kinderen van 15 jaar

Voor jongeren vanaf 15 jaar gelden grotendeels dezelfde regels als voor 13- en 14-jarigen. Wel zijn er een aantal versoepelingen. Zo mogen deze jongeren in plaats van 6, nu 8 uur op een niet-schooldag werken. Het totaal aantal werkuren in een schoolweek blijft gelijk (12 uur), maar in vakanties is dit 40 uur.

15-jarigen

Kenmerk	Regel	Verdere uitleg
Rusttijden	12 uur per dag Rust na 19.00 uur	14 uur per dag minimaal rust. In schoolweken minimaal rust tussen 19.00 en 6.00 uur. In schoolvakanties mogen leerlingen iets eerder beginnen. Rust is dan tussen 19.00 en 6.00 uur. Vanaf 6.00 uur mogen deze jongeren ochtendkranten rondbrengen.
Werkdagen	Max. 5 dagen in de week Mag ook op zondag	Jongeren mogen niet 7 dagen per week werken, een maximum geldt van 5 dagen. Op zondag mogen deze jongeren werken als het in dat bedrijf voor iedereen gebruikelijk is. Ouders moeten voor het werken op zondag hun toestemming op papier geven. Zondag werken, dan de zaterdag ervoor vrij. Nooit meer dan 11 zondagen in 16 weken werken.
Arbeidsduur	Per schooldag 2 uur Per niet-schooldag 8 uur Max. 12 uur in totaal per schoolweek Per vakantiedag 8 uur Max. 40 uur per vakantieweek Max. 6 weken in totaal Pauze	Maximaal 2 uur buiten de schooltijden ('s middags dus), alleen kleine klusjes. Maximaal 6 uur achter elkaar, ook hier geldt dat het gaat om niet-industriële hulparbeid. Als jongeren dus op zaterdag werken, mogen ze doordeweeks nog maximaal 6 uur werken. In vakantie hebben de jongeren al iets meer rust, dan mogen ze max. 7 uur per dag werken In de vakantie mogen jongeren max. 40 uur per week werken. Met een maximum van 6 weken per jaar. Jongeren mogen dus niet alle vakantieweken werken. Maar: ze mogen max. 4 weken achter elkaar werken. Als jongeren (in vakantie of op zaterdag) meer dan 4,5 uur werken, hebben ze recht op minstens 30 min. aaneengesloten pauze.

Jongeren van 16 of 17 jaar

Jongeren boven de 15 jaar hebben meer vrijheid. De regels zijn minder streng. Ze mogen langer werken (9 uur per dienst) en maximaal 45 uur per week (met een gemiddelde van 40 uur per 4 weken). Omdat deze jongeren nog wel (gedeeltelijk) leerplichtig zijn, mag het werk hen niet verhinderen om naar school te gaan.

In schema:

16/17-jarigen

Kenmerk	Regel	Verdere uitleg
Rusttijden	12 uur per dag Rust na 23.00 uur	12 uur per dag minimaal rust. In schoolweken minimaal rust tussen 23.00 uur en 7.00 uur In schoolvakanties mogen leerlingen iets eerder beginnen.
Werkdagen	Max. 5 dagen in de week Mag ook op zondag In schoolweken In vakantieweken	Jongeren mogen niet 7 dagen per week werken, een maximum geldt van 5 dagen. Jongeren mogen werken als dat voor andere werknemers ook gebruikelijk is. Minstens 13 vrije zondagen per 52 weken hebben. Op zondag werken, dan zaterdag vrij. Op zaterdag en zondag mogen ze werken
Arbeidsduur	Per dienst 9 uur Max. 45 uur in totaal Per vakantiedag 9 uur Max. 45 uur per vakantieweek Pauze	Geldt door de week en in het weekend, in vakanties, en schoolweken. Als jongeren dus op zaterdag werken, mogen ze doordeweeks nog maximaal 6 uur werken. In vakantie hebben de jongeren al iets meer rust, dan mogen ze max. 7 uur per dag werken Ze mogen 45 uur in een week werken maximaal, maar per 4 weken mag het gemiddelde max. 40 uur per week zijn (max. 160 uur) Als jongeren (in vakantie of op zaterdag) meer dan 4,5 uur werken, hebben ze recht op minstens 30 min., mag in twee pauzes van 15 min. opgesplitst worden.

Waar liggen nu de kansen?

Letten op de mogelijkheden en grenzen die uitgaan van de arbowetgeving, bieden maatschappelijke stages de volgende kansen:

- Jonge jongeren kunnen voor korte klussen ingezet worden. Voor jongeren geldt een maximaal aantal uur per week dat ze mogen werken buiten school. Soms duurt een vrijwilligersklus 2,5 uur. Op zich is het uitgangspunt dat een klus niet meer dan 2 uur duurt, maar een iets langere klus mag ook wel. Als het maar niet structureel is, zodat het gemiddelde aantal 'werkuren' buiten schooltijd veel hoger is dan het vastgestelde aantal uren.
- Als MaS onder schooltijd valt, kunnen de opdrachten groter zijn (dan is er in totaal meer ruimte om te 'werken'). Denk er wel aan dat veel organisaties juist in weekenden, middagen en avonden klussen hebben. Kijk samen naar de mogelijkheden.
- Klussen op zondag zijn voor veel jongeren iets lastiger in te vullen. Zaterdag, vakanties en schooldagen (ook na schooltijd) bieden de meeste kansen!
- Oudere jongeren (vanaf 15 jaar) inzetten voor klussen op zondagen en in de avonden.
- Wil je veelzijdige klussen aanbieden? Dan is het aan te raden jongeren vanaf 15 jaar te laten stage lopen. Er zijn dan meer mogelijkheden (gelet op de ARBO-wetgeving). En bovendien kunnen ze zelfstandiger werken, wat voor stagebiedende organisaties weer erg prettig is!
- Maak gebruik van vakanties, waarin jongeren flexibel inzetbaar zijn en ze bovendien ook meerdere dagen achter elkaar aan de slag kunnen. Bovendien: in vakanties worden ook veel activiteiten georganiseerd!

Mogen jongeren in het weekend en 's avonds stages uitvoeren?

In de arbowet zijn grenzen aangegeven van inzet van jongeren. Die grenzen verschillen per leeftijd.

Voor jongeren onder de 15 jaar is niet toegestaan om op zondag te werken of stage te lopen. Voor leerlingen van 15 jaar en ouder mag dat wel, al zijn er ook voor hen beperkingen (die per leeftijd verschillen).

Ook zijn er grenzen aan 's avonds werken. Jongeren van 13 en 14 jaar mogen klussen doen tot 19.00 uur 's avonds. Voor een volledig overzicht, kijk ook op de website www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/jongerenenwerk.

Als leerlingen stage lopen, moeten ze dan stoppen met hun betaalde bijbaan?

De arbowetgeving is altijd van toepassing. Hierin staat dat jongeren van 13 en 14 in een schoolweek nooit meer dan 2 uur per dag, of 12 uur per week mogen werken naast het volgen van hun lessen (die ook als 'werktijd' geldt). Dus als scholieren naast school nog een baantje hebben, zouden ze met een maatschappelijke stage over die uren heen kunnen gaan. In totaal mogen 13 en 14-jarigen 7 uur per dag en 35 uur per week werken. Schooltijd telt hierbij mee als werktijd en op zondag mag niet gewerkt worden. Een maatschappelijke stage kan dus betekenen dat er even geen tijd is voor bijbaantjes.

BIJEENKOMST 3

Maatschappelijke stage in uitvoering (stap 6 en 7)

Stap 6:

Uitvoeren van de stage

Aan de slag! Zorg dat u duidelijke afspraken heeft gemaakt. Daarvoor gebruikt u een stageovereenkomst. Een voorbeeld hiervan vindt u bij de materialen van bijeenkomst 2 en op www.kerkenstage.nl. Zorg voor een goede ontvangst en een duidelijke opdracht. Vergeet niet, tijdens en na de stage, uw waardering te laten blijken.

Stap 7:

Evalueren en borgen

Ga na afloop van de stage even met de leerling om de tafel om terug te kijken op hoe de stage verlopen is. Kijk ook als groep na afloop van de stage terug op de positieve dingen en de verbeterpunten. Bedenk samen oplossingen voor de knelpunten. Hopelijk komt u samen tot de conclusie: deze kans laten we niet meer lopen.

Inhoudsopgave bijeenkomst 3

Inleiding	3
Achtergrondinformatie	4
1. Leerlingen begeleiden	4
2. Evalueren	4
Programma	6
Draaiboek bijeenkomst 3	7
Materiaal	8

Inleiding

Deze bijeenkomst is bedoeld om extra ondersteuning te geven tijdens of na de maatschappelijke stage. Pas wanneer je gestart bent weet je waar je precies tegenaan loopt bij het organiseren en uitvoeren van de maatschappelijke stage. Het is dus moeilijk om hier een vast programma voor te geven. We leggen ons daarom toe op de begeleiding en de evaluatie van de stage. Mogelijk zijn er hele andere onderwerpen en thema's die op dit moment aan de orde zijn in de praktijk dan is improvisatie natuurlijk geboden.

Je kunt dit programma na afloop van een stage doen of tijdens de maatschappelijke stage, wanneer de maatschappelijke stage als lintstage of estafettestage wordt uitgevoerd.

Doel van de derde bijeenkomst:

De deelnemers

- krijgen steun bij de problemen waar ze bij de uitvoering van de stage mee te maken hebben of hebben gehad
- besteden aandacht aan knelpunten en oplossingen
- hebben een besluit genomen over de voortgang van de maatschappelijke stage
- hebben de aanpak van de maatschappelijke stage vastgelegd

Achtergrondinformatie

1. Leerlingen begeleiden

Essentieel voor het slagen van de maatschappelijke stage is de begeleiding. Op sommige scholen worden leerlingen goed voorbereid en begeleid door een leraar (meestal de mentor). Dit is echter lang niet altijd het geval. Goede begeleiding op de stage zelf is daarom altijd een vereiste. De begeleider op de stage en de stagecoördinator op school kunnen indien nodig met elkaar contact opnemen.

De begeleider geeft de scholier duidelijke en concrete taken. De scholier komt in een hele nieuwe omgeving, en zal hier niet zelf werk zien en oppakken. Als het niet duidelijk is wat de opdracht is, komt er misschien weinig uit zijn handen. Niet uit luiheid, maar omdat het lastig is zelf in te schatten wat er moet en mag gebeuren.

Begeleiders

Maatschappelijke stagiaires hebben (de een meer de ander minder) begeleiding nodig. Wie gaat dat doen? Dit kan een betaalde medewerker, maar ook een vrijwilliger, hbo - stagiaire, docent of ouder zijn. Een geschikte begeleider:

- kan goed uitleg geven;
- vindt het leuk om met jongeren te werken;
- heeft de mogelijkheid om snel vragen van een stageleerling te beantwoorden;
- houdt de begeleider rekening met de leefwereld van jongeren.

Leerlingen adviseren, helpen, ondersteunen

Als de leerlingen bezig zijn met hun opdracht, is het goed als de begeleider in de buurt is. Die kan gewoon meehelpen of in de buurt met iets anders bezig zijn. Jongeren vinden het fijn om enige werkvrijheid te hebben, dus zit ze niet op de lip, maar zorg dat de begeleider in de buurt is en indien nodig snel kan adviseren, sturen of helpen.

Begeleiden betekent ook: tussentijds vragen of alles nog goed gaat. Zeker als de stage meerdere dagen duurt, is het belangrijk om tussentijds even te evalueren. Laat jongeren zien dat hun inzet van waarde is.

Let bij het bieden van begeleiding op de volgende punten:

- Hoe jonger de leerling, hoe meer begeleiding nodig is.
- Hoe hoger het opleidingsniveau, hoe zelfstandiger de jongeren vaak zijn.
- Hoe meer afgebakend de klus, hoe zelfstandiger de jongeren kunnen werken.
- Bij groepsgewijze stages moet begeleiding altijd in de buurt zijn.

- Een enthousiaste begeleider vergroot de kans op een positieve beleving van de stage door jongeren.
- De begeleiding moet starten met een introductiepraatje over de opdracht.
- De begeleider moet feeling hebben met jongeren.
- Neem direct contact op met de school als een leerling voor problemen zorgt. De school kan dan passende maatregelen nemen.
- Zorg tijdens de stageperiode voor voldoende contactmomenten, waarbij u aandacht besteedt aan de ervaring van leerlingen.

Zet de uitleg van de stageklus kort op papier. Dan weten jongeren wat u van hen verwacht. En vermeld er ook bij wie ze terecht kunnen voor vragen en hulp.

Leerlingen bedanken

Bedank de leerlingen na de stageklus voor hun inzet. Omdat het een maatschappelijke stage is, ontvangen ze geen financiële beloning. Maar u kunt er wel over nadenken om de leerlingen op een andere manier te bedanken. Denk aan het geven van een cadeaubon, een certificaat, of een foto van het resultaat van de stage. Maar het kan ook heel simpel, gewoon met een welgemeend schouderklopje. Overleg met de makelaar of coördinator van de school op welke manier u de leerlingen eventueel kunt belonen. Het is vervelend als leerlingen op een heel verschillende manier beloond worden door de verschillende stagebieders.

2. Evalueren

Het is belangrijk dat de scholier ervaart dat zijn inbreng en nieuwe ideeën worden gewaardeerd. Ook is het goed om achteraf met de scholier te evalueren en leerpunten duidelijk te formuleren. Zo ziet de scholier dat de stage betekenisvol is geweest. Na de evaluatie van de stage met leerling volgt de evaluatie met de begeleider(s) en de vrijwilligersgroep waar de leerling(en) de maatschappelijke stage hebben gedaan. Daarnaast kan het van belang zijn de ervaringen na te bespreken met de stagemakelaar of de school. Bedenk: evaluaties zijn de start voor verbeteringen.

Evalueren met de leerlingen

Besprek na afloop van de stage met de jongeren hoe het is gegaan en of de stage goed bevallen is. Dit hoeft niet veel tijd te kosten. Drink bijvoorbeeld even wat met de jongere(n) en vraag naar de ervaringen en tips. U leert zo zelf veel over de leefwereld van jongeren, het beeld dat u uitstraalt en het aantrekkelijk maken van uw organisatie voor jongeren.

Stel bijvoorbeeld de volgende vragen:

- Wat vond je van de stageklus? Was de stageklus leuk, moeilijk of te makkelijk?
- Wat heb je geleerd van de stage?
- Wat vond je van de mensen die je hebt leren kennen tijdens je stage?
- Heb je nog tips of leuke ideeën voor de volgende keer dat wij meehelpten aan de maatschappelijke stage?
- En ook niet onbelangrijk: wil je in de toekomst nog eens aan de slag als vrijwilliger bij deze organisatie?

Tip

De leerlingen maken een verslag voor de school. Vraag ernaar, soms maken ze foto's of een filmpje dat je weer kunt gebruiken voor je eigen promotie (met toestemming uiteraard).

Evalueren met de vrijwilligersgroepen

Het evalueren met de mensen die binnen de kerk betrokken waren bij de maatschappelijke stage is het belangrijkste onderdeel van deze derde bijeenkomst.

Vragen die aan bod kunnen komen:

- Is de stageopdracht goed uitgevoerd?
- Waren de leerlingen enthousiast?
- Hoe was het om de leerlingen te begeleiden?
- Heb je tips voor verbeteringen in de stageopdracht of begeleiding?
- Wat heb je ervan geleerd?
- Heeft het de organisatie wat opgeleverd?
- Gaan we hierna door met maatschappelijke stages?
En hoe?

Evalueren met de school, de stagemakelaar of anderen

Als laatste is er nog het evalueren met samenwerkingspartijen. Met hen bespreekt u vooral de taakverdeling en samenwerking.

Tijdens de evaluatie met de stagemakelaar staan vooral de ondersteuning en gemaakte afspraken centraal. En de evaluatie met de school draait vooral om de voorbereiding en houding van leerlingen, de voorwaarden die de school stelt aan de stage, de werkafspraken en begeleiding. Eindig de evaluatie met het maken van nieuwe werkafspraken en het vastleggen van verbeterpunten.

Algemene vragen zijn:

- Hoe is de stage over het algemeen verlopen?
- Hoe vonden de leerlingen de klus?
- Wat heeft de stage opgeleverd? Is dat voldoende?
- Zijn er verbeterpunten voor de verdeling van de taken en de stageklus?

Programma

Deze bijeenkomst is bedoeld om extra ondersteuning te geven tijdens de maatschappelijke stage. Pas wanneer je gestart bent weet je waar je tegenaan loopt bij het organiseren en uitvoeren van de maatschappelijke stage. Het is dus moeilijk om hier een vast programma voor te geven. We leggen ons daarom toe op de begeleiding en de evaluatie van de stage. Mogelijk zijn er hele andere onderwerpen en thema's die op dit moment aan de orde zijn in de praktijk dan is improvisatie natuurlijk geboden.

Je kunt dit programma na afloop van een stage doen of tijdens de uitvoering als de leerlingen voor een langere tijd actief zijn binnen uw organisatie, bijvoorbeeld bij een lintstage.

Aan het eind van deze derde bijeenkomst wordt er een besluit genomen over de voortgang van de maatschappelijke stage en de gevolgde werkwijze ook voor andere groepen vastgelegd.

19:30 uur ontvangst

20:00 uur opening

20:05 uur inventarisatie van de stand van zaken

20:20 uur werken aan verbeterpunten

21:20 uur vastleggen van de werkwijze
maatschappelijke stage

21:50 uur evalueren en afronden

22:00 uur einde

20:00 u Opening en introductie

Doel van de bijeenkomst is om met elkaar te kijken hoe de maatschappelijke stage verloopt of is verlopen: wat ging er goed en wat kan er beter. Hopelijk komen we aan het eind van de bijeenkomst tot de conclusie: de maatschappelijke stage is een kans en deze kans laten we niet lopen.

20:05 u Inventarisatie van de stand van zaken bij de deelnemers:

Is het gelukt om leerlingen te werven?

Wat ging goed?

Welke knelpunten kwamen jullie tegen?

Wat heb je gedaan om ze op te lossen?

1. Schrijf ieder genoemd positief of negatief punt op een post-it. Schrijf duidelijk en voor iedereen leesbaar.
2. Probeer aan het eind van dit programmaonderdeel de genoemde punten nog te groeperen. Dus voeg punten samen die over hetzelfde gaan.

Resultaat: Twee kolommen met aan de ene kant de positieve punten en de zaken die goed gingen en andere kant de negatieve punten en de knelpunten.

Om te evalueren met de groep kun je ook gebruik maken van de 'Vragen voor evaluatie MaS' of het 'Evaluatieformulier intern' (zie materialen).

20:20 u Werken aan verbeterpunten

Laat de deelnemers oplossingen bedenken voor problemen die zich voordeden en hierboven zijn genoemd. Samen ben je creatief! (Ideeën opschrijven op post-its of flaps).

1. Maak een aantal groepjes en bedenk met elkaar oplossingen voor de genoemde knelpunten.
2. Bespreek plenair de aangedragen oplossingen.

Tips:

- Begin met klein aantal MaS leerlingen en bouw dan pas uit
- Begin met eenvoudige klussen
- Werk vooral met lint en estafettestages
- Zorg voor enthousiaste begeleiders die het leuk vinden om met jongeren te werken
- Benoem (zo nodig) intern een MaS contactpersoon binnen je kerk
- Geef voorlichting over je organisatie aan leerling
- Geef duidelijke werkinstructie aan MaS-leerling
- Regel mentor/aanspreekpunt voor MaS-leerling

Resultaat: Oplossingen voor genoemde knelpunten.

20:55 u Verdieping

Naar aanleiding van een genoemd knelpunt kunt u verder ingaan of meer informatie geven over een onderwerp.

Gebruik hiervoor de achtergrondinformatie van bijeenkomst 1, 2 en 3.

21:20 u Vastleggen van de werkwijze MaS

Om ervoor te zorgen dat de opgedane ervaring niet verloren gaat en om ook andere vrijwilligersgroepen binnen uw kerk te stimuleren aan de slag te gaan met de maatschappelijke stage is het raadzaam de werkwijze vast te leggen.

Gebruik hiervoor de **Blauwdruk beleidsplan MaS binnen de organisatie** (zie materialen). Afhankelijk van de groep kunnen de vragen van het blauwdruk plenair kort langs worden gelopen of kunnen verschillende groepjes de vragen onder de rubrieken 1 tot en met 6 beantwoorden. Eén of twee personen kunnen aan het eind of direct na afloop van de bijeenkomst de antwoorden samenvoegen.

21.50 u Evalueren en afronden

Nogmaals belichten van de kansen die de maatschappelijke stage biedt. Wat levert de maatschappelijke stage je op?

1. Extra helpende handen?
2. Frisse ideeën en nieuwe initiatieven dankzij de jongeren?
3. Nieuwe -jonge- vrijwilligers voor langere tijd?
4. Jongeren hebben geleerd wat de kerk of de vrijwilligersgroep doet?
5. Jongeren weten na de stage meer van de kerk of van de activiteit?
6. Meer naamsbekendheid?
7. Jongeren hebben een positiever beeld van de kerk en het vrijwilligerswerk?

Wat is voor de deelnemers de belangrijkste winst van de maatschappelijke stage? Kunnen we samen concluderen: deze kans laten we niet lopen?

22.00 u Einde

Materiaal

1. Evalueren met collega's en vrijwilligersgroepen
2. Evaluatieformulier intern
3. Blauwdruk beleidsplan MaS binnen de organisatie

Om uit te delen

4. Evalueren met MaS-stagiaires
5. Houvast kaart communiceren met jongeren

Ervaring opdoen is heel belangrijk bij maatschappelijke stage. Maar net zo belangrijk is terugkijken op de opgedane ervaringen. Evalueren doe je met de stagiaires, maar ook met collega's. Hun mening is zeker zo belangrijk voor het creëren van draagvlak en het versterken van maatschappelijke stage binnen uw organisatie. Onderstaande vragen geven u zicht op dat wat u met uw (vrijwillige) collega's kunt bespreken.

Vorbereiding

- Hoe is de voorbereiding op de maatschappelijke stage verlopen? Waren alle betrokken goed op de hoogte van wat MaS is en wat hun rol was?
- Zijn andere (vrijwillige) collega's voldoende geïnformeerd over MaS?
- Zijn de bezoekers/deelnemers op een goede manier voorbereid op de komst van de stagiaires?

Ervaringen

- Hoe hebben de jongeren de stage ervaren?
 - Wat vonden ze van de stageopdracht?
 - Wat vonden ze van het doen van een stage bij deze organisatie?
 - Hadden ze nog tips?
- Hoe kijken de begeleiders terug op de stage en het bieden van begeleiding?
- Hoe kijken bezoekers/deelnemers en andere collega's terug op de stage?
- Hoe verliep de samenwerking tussen collega's tijdens de stage?
- Hoe verliep de samenwerking met de stagemakelaar (VWC)?
- Hoe is het contact verlopen met de school/scholen?

Resultaat

- Voldeed de stage aan de doelen en verwachtingen van de werkgroep/de organisatie? Welke verwachtingen zijn wel uitgekomen, welke niet?
- Wat heeft de stage opgeleverd voor onze organisatie?
- Wat heeft de stage opgeleverd voor onze bezoekers/deelnemers?

Toekomst en tips

- Hoe willen we door met maatschappelijke stages?
- Waar moet dan in het vervolg op gelet worden? Moeten er nog dingen in voorbereiding, samenwerking, stageopdracht of begeleiding aangepast worden?

Vorbereiding

1. Ik had vooraf voldoende informatie over het doel en de inhoud van de maatschappelijke stage.

- Mee eens
- Niet mee eens
- Ik weet het niet

2. Ik was voldoende voorbereid op het werken met jongeren.

- Mee eens
- Niet mee eens
- Ik weet het niet

3. Ik was vooraf enthousiast over de maatschappelijke stage.

- Mee eens
- Niet mee eens
- Ik weet het niet

Ervaringen

4. De stagiaires hadden zin in hun stage.

- Mee eens
- Niet mee eens
- Ik weet het niet

5. De jongeren vonden de stageopdracht...

- Moeilijk
- Goed te doen
- Makkelijk

6. De stagiaires hadden veel hulp nodig bij het uitvoeren van hun stage.

- Mee eens
- Niet mee eens
- Ik weet het niet

7. De begeleiding van stagiaires was...

- Zwaar
- Goed te doen
- Licht

8. De inzet van stagiaires was...

- Goed
- Voldoende
- Matig
- Slecht

9. Ik vond het werken met de stagiaires leuk.

- Mee eens
- Niet mee eens
- Ik weet het niet

10. De stage heeft jongeren geënthousiasmeerd voor de wereld van de Zorg.

- Mee eens
- Niet mee eens
- Ik weet het niet

Samenwerking

11. De samenwerking met collega's verliep in dit project...

- Goed
- Voldoende
- Matig
- Slecht

12. Indien van toepassing: De samenwerking met de stage-makelaar verliep...

- Goed
- Voldoende
- Matig
- Slecht

13. Indien van toepassing: De samenwerking met de coördinator van de school verliep...

- Goed
- Voldoende
- Matig
- Slecht

Resultaat en conclusie

14. De inzet van stagiaires heeft een meerwaarde voor [naam organisatie].

- Mee eens
- Niet mee eens
- Ik weet het niet

15. [naam organisatie] moet stageplaatsen blijven aanbieden

- Mee eens
- Niet mee eens
- Ik weet het niet

16. Bij een volgende keer, help ik graag weer mee!

- Mee eens
- Niet mee eens
- Ik weet het niet

17. Heb je voor ons nog tips om de stage te verbeteren?

18. Heb je verder nog opmerkingen?

Blauwdruk beleidsplan MaS binnen de organisatie

Bron: project Zorg Beter met vrijwilligers van Vilans en Movisie

Wilt u aan de slag met maatschappelijke stage (MaS)? Schrijf dan een kort voorstel of beleidsplan waarin u uitleg geeft over waarom u met maatschappelijke stage aan de slag wilt (motivatie en doel) en hoe u dat wilt doen (werkwijze). Hieronder vindt u een 'blauwdruk' van een beleidsplan. Dit format kunt u direct invullen en gebruiken om uw eigen plan op papier te zetten.

1. Inleiding

Wat is maatschappelijke stage?

Hier kunt u kort de achtergrond van de komst van maatschappelijke stage beschrijven en de ervaringen die uw organisatie tot nu toe heeft met maatschappelijke stage en jonge vrijwilligers.

Leerpunten

Hier kunt u evt. ook kort aangeven wat de leerpunten uit de eerdere ervaringen zijn. Die vormen immers de basis voor de invulling en werkwijze van maatschappelijke stage in de toekomst.

2. Doelstelling met maatschappelijke stage

Visie op MaS

- Wat vindt u van MaS?
- Wat zijn kansen die u ziet met MaS (in het algemeen en voor uw sector)?

Doel met MaS binnen onze organisatie

- Wat willen we als organisatie bereiken met MaS?
- Wat willen we dat leerlingen leren?

Uitgangspunten en randvoorwaarden

- Wanneer is het succesvol voor ons geweest?
- Wat zijn onze uitgangspunten bij de invulling van de maatschappelijke stage?
- Welke voorwaarden stellen we aan MaS? (aantal stages, leeftijd, voorbereiding)

3. Invulling van de stage

Stageopdrachten

- Welke opdrachten kunnen maatschappelijke stagiaires binnen uw organisatie gaan doen?

Stagevorm

- Stageconcept; welke vorm is voor uw organisatie prettig? Of zijn er misschien twee of drie vormen naast elkaar mogelijk? Welke vorm heeft de school gekozen?
- Duur van de stage?
- Leeftijd van de stagiaires?
- Opleidingsniveau van de leerlingen; heeft u voorkeur? Of maakt het niet uit?
- Stageperiode (in de week, in het jaar) ?

4. Interne organisatie

Centraal staat hier de werkwijze van uw hele organisatie rond maatschappelijke stage.

Coördinatie

- Wie coördineert het project?
- Wie is verantwoordelijk voor het creëren van plekken?
- Wie plaatst de leerlingen?

Promotie

- Hoe wordt naar collega's, vrijwilligers en bewoners gecommuniceerd over wat maatschappelijke stage is en dat uw organisatie met maatschappelijke stage aan de slag gaat?

Begeleiding

- Wie begeleidt de leerlingen als ze komen stagelopen?
- Wat is er afgesproken over een introductie op de organisatie en de stageopdracht?
- Hoe wordt de stage met de leerlingen geëvalueerd?
- Wordt leerlingen nog gevraagd/een kans geboden om na de stage vrijwilligerswerk te blijven doen?

5. Externe organisatie

Samenwerkingspartners

- Met wie werkt u samen?
- Werkt u samen met meerdere scholen of wilt u dat in de toekomst?

Samenwerkingsafspraken

- Welke afspraken zijn gemaakt over stageopdracht en stagevorm?
- Welke afspraken zijn gemaakt over voorbereiding en begeleiding van leerlingen?
- Welke afspraken zijn gemaakt over contract en verzekering van leerlingen?
- Welke andere afspraken zijn er gemaakt?

6. Evaluatie

Interne evaluatie

- Hoe wordt de maatschappelijke stage geëvalueerd?
- Wanneer wordt geëvalueerd en met wie?

Evaluatie met samenwerkingspartners

- Wanneer en met wie wordt er geëvalueerd over de samenwerking en inhoud/vorm van maatschappelijke stage?

Als leerlingen stagelopen bij uw organisatie, is het interessant om van hen te horen wat ze vinden van de organisatie en de stage zelf. Onderstaande vragen kunt u stellen tijdens een op de stagedag, aan het eind van een stagedag of bij de afsluiting van de stage. Deze vragenlijst mag aangepast worden aan uw wensen. Zo kunt u zelf bedenken op welke manier u de ideeën van jongeren naar voren haalt, die u goed kunt gebruiken voor de toekomst, als u opnieuw stageplaatsen wilt aanbieden.

Wat vond je van de maatschappelijke stage die je hier hebt gedaan?

Wat vond je van de taak/opdracht die je in deze stage had?

Wat heb je geleerd van deze stage?

Zou je de stage aanraden aan andere leerlingen? Waarom?

Heb je nog tips voor ons om de stage te verbeteren?

Zou je het leuk vinden om ons nog een keertje te helpen?

Mogen we je gegevens noteren en je eens bellen of mailen?

Houvastkaart 'communiceren met jongeren'

Op weg naar een maatschappelijke stage

1 Om respect te krijgen, moet je respect geven

Respect en disrespect zijn voor jongeren belangrijke termen. Onbewust vragen we vaak om respect, maar geven we het zelf niet. Respect wil zeggen dat je begrijpt de ander gedrag vertoont dat hij zelf ook (niet) wil. Respect begint bij nieuwsgierigheid, niet bij oordelen.

2 Pubers zijn onzeker

Er gaat een wereld voor je open tijdens de puberteit. In een paar jaar verander je van een klein mens in een volgroeide adolescent met alles d'r op en d'r aan. De enorme ontwikkeling, zorgt voor veel onzekerheid die zich soms uit in ongewenst gedrag. Ontdek het kleine hartje dat schuil gaat achter de grote mond.

3 Een andere bril

We zien de dingen niet zoals ze zijn, we zien ze zoals we er naar kijken. Alleen al door je kijkopdracht te veranderen, ga je andere dingen zien. Wil je gemotiveerde pubers zien, verwacht dan dat je ze gaat zien. Een andere bril geeft een andere werkelijkheid.

4 Monden dicht

Volwassenen zijn geneigd om elk gesprek op slot te gooien door een advies, een oordeel of een berisping. We nemen daarmee verantwoordelijkheden af en stoppen het denkproces. Door je mond te houden, maak je non-verbaal duidelijk dat je verwacht dat de jongere jou iets te bieden heeft.

5 Ontdek hun leefwereld

Jongeren van nu leven in een moderne, hectische, prikkelrijke wereld. Die leefwereld is anders dan de leefwereld van jouw jonge jaren. We zijn geneigd om die wereld als de wereld te bestempelen waardoor we kritisch zijn op hun wereld. Als je nieuwsgierig bent naar de leefwereld van nu, leer je de ander te begrijpen. Om begrepen te worden moet je nu eenmaal eerst begrijpen.

6 Gedraag je zoals je wilt dat de ander zich gedraagt

Mensen zijn mimetische wezens. Dat wil zeggen dat we veel van ons gedrag geleerd hebben door imitatie (mime). Laat zelf constructief gedrag zien als je constructief gedrag wilt ontmoeten. Ook als de jongere negatief doet. Juist dan kun je door zelf het goede voorbeeld te blijven geven, de ander uitnodigen om dat gedrag te volgen. Begin de dag dus met een lach.

7 Verbeter de wereld, kijk naar jezelf

Op ongewenst gedrag kun je op twee manieren reageren. Vanuit repressie geef je aan wat de ander moet doen. Je moet maar afwachten of die ander dat van plan is. Je kunt ook kijken naar jezelf. Wat kan ik doen om de ander te verleiden ander gedrag te vertonen. Hoe kan ik zo handelen, dat de ander de bravoure loslaat en zichzelf werkelijk laat zien?

8 Wordt geen betere ouder

Soms zie je jongeren, waarvan je denkt, die kan wel wat extra opvoeding gebruiken! Uiteraard geef je je persoonlijke grenzen aan, maar doe dat nooit met een belerende boodschap. Zodra je op de stoel van een ouder gaat zitten, vergroot je de afstand.

9 Complimenteer groot, corrigeer klein

We zijn geneigd om ons te focussen op de fouten die de jongeren maken. Natuurlijk leer je door gewezen te worden op wat er niet is, maar jongeren groeien vooral van complimenten die zichtbaar maken wat wel goed gaat. Maak goed gedrag dus zichtbaar voor iedereen en bespreek verbeterpunten 1 op 1.

10 Eerst het contact, dan het contract

We zijn soms geneigd om direct te focussen op wat we van een ander verwachten. Jij moet... Ik verwacht... Daarmee slaan we een belangrijke stap over. Want om van de ander iets te kunnen verwachten, moet je eerst investeren in het contact. De investering in de relatie bepaalt het succes van de begeleiding van jongeren.

11 Investeer!

In de begeleiding heb je jongeren wat te bieden. We willen dat graag geven aan de jongeren. Maar geven zonder te ontvangen is eenzijdig. Investeer daarom ook in de jongeren. Wat hebben ze jou te bieden? Wat kunnen ze jou geven? Wat kun je van ze leren? Het is meer dan je denkt.

12 Ik ben ook maar een mens

Na 11 tips zul je denken, ik ben ook maar een mens. Dat lukt toch nooit? Inderdaad, jij bent ook maar een mens. En misschien ligt daar wel de grote kracht van jongeren. Ze begrijpen dat als geen ander. Laat je kwetsbare zijde daarom zien. Als je dat durft, zul je merken dat je met speels gemak een derde, vierde of zelfs vijfde kans krijgt.

MaScreatief

Een cursus waarin vrijwilligersorganisaties basisinformatie krijgen over maatschappelijke stages en leren om op een creatieve manier leuke maatschappelijke stageactiviteiten te bedenken.

Voor: (beginnende) vrijwilligersorganisaties die zich actief bezighouden met het organiseren van maatschappelijke stages.

Puberproof

Tijdens deze cursus ontvangen de deelnemers basisinformatie over maatschappelijke stage en de inrichting van het huidige voortgezet onderwijs.

Het accent van de cursus ligt op het begrijpen van de leefwereld van pubers. Wat houdt hen bezig en hoe werkt dit door in hun gedrag? De deelnemers worden ter plekke uitgedaagd om met deze inzichten te oefenen in praktische situaties. Wat werkt wel en wat werkt niet? Er wordt geoefend in interactieve en afwisselende werkvormen en natuurlijk is er voldoende aandacht voor het uitwisselen van ervaringen.

Voor: vrijwilligersorganisaties die zich actief bezighouden met het begeleiden van maatschappelijke stages.

Begeleiding voor beginners

De deelnemers ontvangen basisinformatie over wat maatschappelijke stage precies is waar je bij het organiseren van de begeleiding in je eigen organisatie, rekening mee moet houden. Het opzetten van de MaS begeleiding wordt in 4 stappen uitgelegd, waarbij een interactieve en inspirerende werkvorm wordt gebruikt. De deelnemers stellen prioriteiten waarmee ze in hun eigen organisatie aan de slag kunnen gaan. Uiteraard is er voldoende ruimte voor het uitwisselen van ervaringen.

Voor: (beginnende) vrijwilligersorganisaties die zich actief bezighouden met het organiseren van maatschappelijke stages.

Begeleiding voor gevorderden

Tijdens deze cursus krijgen de deelnemers informatie over het organiseren van de begeleiding van MaS en de meest voorkomende struikelblokken daarbij. Daarnaast worden er drie inspirerende voorbeelden van het begeleiden van MaS-leerlingen gepresenteerd.

Het accent van de cursus ligt op het zoeken naar oplossingen voor de knelpunten bij het begeleiden van MaS in de eigen organisatie. De deelnemers worden ter plekke uitgedaagd om met elkaar naar alternatieven te zoeken en hiervoor een globaal plan van aanpak te maken. Aan de hand van praktijksituaties en in afwisselende en interactieve werkvormen gaan ze aan de slag.

Voor: vrijwilligersorganisaties die zich al langer actief bezighouden met het organiseren van maatschappelijke stages

PR en Publiciteit

Tijdens deze cursus ontvangen de deelnemers basisinformatie over maatschappelijke stage en leert u, als vrijwilligersorganisaties, om de communicatie ten behoeve van maatschappelijke stages effectiever en doelgericht te maken. U krijgt tips, richtlijnen en spelregels voor uw communicatie. Aan de hand van praktijksituaties en in afwisselende en interactieve werkvormen gaan we aan de slag.

Voor: Voor bestuurders, vrijwilligers en medewerkers van vrijwilligersorganisaties die zich actief bezighouden met het organiseren van maatschappelijke stages

Meer informatie

www.kerkenstage.nl

U vindt hier informatie over het project Kerk en Stage, de ontwikkelde tools, trainingen en seminars, en praktische voorbeelden van Maatschappelijke Stages in de kerk.

www.maatschappelijkestage.nl

Op deze website vindt u achtergrondinformatie over het wat en waarom van de maatschappelijke stage, actueel nieuws, praktijkvoorbeelden en handige hulpmiddelen.

www.vrijwilligerswerk.nl

Vrijwilligerswerk.nl is de landelijke website over vrijwilligerswerk. U vindt hier informatie over de Steunpunten Vrijwilligerswerk in heel Nederland. Het is in 2011 ook de officiële site voor het Europees jaar van het vrijwilligerswerk.

www.jop.nl

JOP is de landelijke jeugdorganisatie van de protestantse kerk in Nederland.

www.jongkatholiek.nl/diaconaction

Diaconaction brengt Diaconie en Actie bij elkaar: Jonge mensen zetten zich in voor (mensen in) hun eigen omgeving.

www.jongkatholiek.nl

Jong Katholiek is de landelijke jeugdorganisatie van de katholieke kerk in Nederland

www.raadvankerken.nl

De Raad van Kerken in Nederland is een gemeenschap van 17 christelijke kerken in Nederland.

www.stichtingpresent.nl

Stichting Present heeft als missie: een brug slaan tussen mensen die iets te bieden hebben en mensen die daarmee geholpen kunnen worden.

www.vrijwilligerswerknoord-holland.nl

Wilt u als vrijwilliger aan de slag of zoekt u vrijwilligers? Dan is dit de website voor u in Noord-Holland.

Colofon

Het **Werkboek Kerk en Stage, in zeven stappen aan de slag met MaS** is een uitgave van het Noord-Hollandse project Kerk en Stage.

Opdrachtgever

Oecumenische Stichting voor Maatschappelijke Activeringswerk in Noord-Holland (OSMA)

Tekst

Marianne Reij. Eigenreij, trainingen en trajecten.
www.eigenreij.nl

Kor Berghuis KTB - Advies en projectmanagement.

Redactie

Marianne Reij. Eigenreij, trainingen en trajecten..

Bestellen

Deze uitgave is telefonisch of schriftelijk te bestellen bij:

KTB Advies en projectmanagement

projectleider Kerk en Stage,
tel. 06 55884486 of kerkenstage@gmail.com

Voor het samenstellen van dit werkboek hebben wij dankbaar gebruik gemaakt van materiaal van www.maatschappelijkstage.nl, www.maatschappelijkstagealkmaar.nl, materiaal van PKA, Oud Katholieke Kerk, Movisie, PRIMO nh, diverse vrijwilligersgroepen en vele anderen.

Het project Kerk en Stage is mede mogelijk gemaakt met financiële steun van:

Oranje Fonds
Skanfonds
Provincie Noord-Holland
en andere fondsen

Overname of openbaarmaking van (gedeelten van) deze uitgave is toegestaan.

Augustus 2011

OSMA

